Jaargang 112. Vrijdag, 25 Maart 1853. No. 24.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Deze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags *en* Vrijdags. *De abonnements-prijs voor den jaargang* 1853 *is f* 8—32, *en* franco *per post f* 9—36; *voor het tweede kwartaal f* 2—08 *en per post f* 2—26. *Voor het abonnement der Bijbladen eene verhooging van hoogstens* 60 *cent per jaar.*

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 11den April 1853, des middags te 12 uur, in een der apartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij zijne afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, en in bijzijn van den HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT in het Eerste Distrikt, onder nadere approbatie worden aanbesteed:

Het verbreeden van de legplaats voor hout in de haven buiten de Steentilpoort te Groningen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPINHOF en de wedw. DE JONGE, allen aan de Groote Markt; voorts bij den kastelein PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij den kastelein VISSER, in de Zon; bij de wedw. HASKER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij de wedw. VAN WARTUM, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein KNOL; te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *Onderdendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein JAN KNOOP PATHUIS; te *Appingedam* bij de kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en de wedw. WEITS; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis en bij den kastelein A. LINTHORST te *Kaakheem*; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den kastelein MONKHOST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein ROSE; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij den kastelein DE BOER; te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis, en te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. WIERINGA.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, te *Groningen*.

GRONINGEN, 21 Maart 1853.

De Commissaris des Konings voornd.:
I. A. VAN ROIJEN.

AFKONDIGING.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne Vergadering van den 5den Februarij 1853, is vastgesteld de volgende Verordening:

De RAAD van de Gemeente *Groningen*, —

Overwegende, dat de tegenwoordige maatschappelijke toestand en de daaruit voortgevloeide bestaande mededinging, de instandhouding der Broodzetting in deze Gemeente overbodig maakt;

Overwegende, dat bij de afschaffing dier Zetting, de Bakkers en Verkoopers van Brood, in hun zoowel als in het algemeen belang, vrij behooren te zijn in de keuze van soort, gewigt of vorm van het door hen te bakken en te verkoopen Brood;

En in aanmerking nemende, dat de wettelijke bepalingen van het Strafwetboek, uitgebreid bij de Wet van den 19den Mei 1829 (*Staatsblad* no. 35), ook voor het bakken en verkoopen van voor de gezondheid schadelijk Brood, genoegzame waarborgen oplevert; —

Heeft, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, besloten:

Art. 1. De **BROODZETTING** in deze Gemeente wordt **AFGESCHAFT met den eersten Mei 1853.**

Art. 2. Met genoemden datum worden **ingetrokken** en **buiten werking gesteld** de **Artikelen 328** tot en met **338** van het **Reglement** van **Politie** voor deze **Gemeente**, benevens de **Publicatiën** van den **26sten December 1822, 30sten October 1828** en **23sten Februarij 1829.**

Gedaan te *Groningen*, ter openbare Raadsvergadering van den 5den Februarij 1853.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

Zijnde deze Verordening door H.H. Gedeputeerde Staten van *Groningen* goedgekeurd bij besluit van den 24sten Februarij 1853, no. 54.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 8sten Maart 1853.

De Burgemeester: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de **LOTELINGEN** voor de **NATIONALE MILITIE**, van de ligting van het jaar **1853**, dat de MILITIERAAD zijne tweede Zitting zal houden in de GEWONE VERGADERZAAL in het RAADHUIS alhier, op DINGSDAG den 29sten, WOENSDAG den 30sten en DONDERDAG den 31sten Maart aanstaande;

Dat de LOTELINGEN dezer Gemeente, onverschillig om welke redenen zij reclameren, voor dien Raad zullen moeten verschijnen, namelijk:

Degenen, welke bij de Loting van dit jaar getrokken hebben no. **167** tot en met no. **269** op DINGSDAG den 29sten Maart; degenen, welke getrokken hebben no. **270** tot en met no. **390** op WOENSDAG den 30sten Maart, en degenen, welke getrokken hebben no. **391** tot en met no. **489** op DONDERDAG den 31sten Maart 1853, allen des voormiddags te negen uur; — Wordende den bovenbedoelde LOTELINGEN bij deze, overeenkomstig art. 37 en 38 der Wet van den 27sten April 1820, nadrukkelijk aanbevolen, op den bepaalden tijd in persoon voor dien Raad te verschijnen, dewijl bij verzuim daarvan het daarvoor gehouden zal worden, dat zij geenerhande redenen van vrijstelling hebben, en voor de dienst finaal gedesigneerd blijven, zullende evenwel, ingevolge Koninklijk besluit d.d. 20sten April 1826, no. 147, van die opkomst zijn vrijgesteld de Manschappen, dienende bij de Armee te Lande of ter Zee.

De belanghebbenden worden eindelijk opmerkzaam gemaakt, dat deze dient voor kennisgeving en zij zich niet op het ontvangen van een Oproepingsbiljet moeten verlaten.

GRONINGEN, 17 Maart 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, — ontvangen hebbende eene missive van den Heer KOLONEL, MILITIE-COMMISSARIS in de Provincie *Groningen*, waarbij wordt opgegeven de tijd, op welken de MILITIERAAD zitting zal houden tot het onderzoek der **PLAATSVERVANGERS** en tot het beoordeelen der **VERWISSELING** van **NOMMERS**, — brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de MILITIERAAD ten gemelden einde zitting zal houden in het RAADHUIS, in de GEWONE VERGADERZAAL, op **VRIJDAG den 8sten April aanstaande,** des voormiddags te negen uur.

Dat de COMMISSIE, belast tot het teekenen en afgeven van **ATTESTEN** en **CERTIFICATEN**, op MAANDAG en DINGSDAG den 4den en 5den April 1853, telkens des namiddags van 4 tot 6 uur, in het RAADHUIS, in de GEWONE VERGADERZAAL van den Raad, zal vaceren tot het opmaken en afgeven van CERTIFICATEN van GOED GEDRAG, bij art. 97 der wet op de Nationale Militie voorgeschreven, alsmede tot het afgeven der VERKLARINGEN van TOESTEMMING van OUDERS of VOOGDEN voor allen, die als NOMMERVERWISSELAARS in dienst wenschen te treden.

Dat de zoodanigen, die zich in de dienst willen doen vervangen, op die dagen bij opgemelde Commissie zullen moeten verschijnen, vergezeld van hunne PLAATSVERVANGERS, de laatstgenoemden voorzien van een gezegeld attest Letter V, van hunne GEBOORTEACTEN en de BEWIJZEN, dat zij aan hunne verpligtingen ten opzigte der Nationale Militie hebben voldaan, als ook van drie, bij genoemde Commissie bekende en ter goeder naam en faam staande GETUIGEN; terwijl de NOMMERVERWISSELAARS, voorzien van een gezegeld attest Letter X en hunne Geboorteacten, met hunne OUDERS of VOOGDEN mede voor die Commissie moeten verschijnen, en in geval Vader, Moeder of Voogd niet kunnen schrijven, dan met twee GETUIGEN, welke, even als die voor de Plaatsvervangers, moeten kunnen schrijven.

GRONINGEN, 24 Maart 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HERIJK.

Aan de belanghebbenden wordt bij deze ter kennis gebragt, dat de **HERIJK** der **lengtematen** en **gewigten** (daaronder begrepen het **Zilversmidsgewigt)** in deze Gemeente zal plaats hebben, voor de Ingezetenen wonende in de letters R, S, T en U, van den 29sten Maart tot den 1sten April, telkens van 9—12 en van 2—5 uur.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 26sten Maart 1853, des voormiddags te 11 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

Men verdiept zich in de vreemdsoortigste onderstellingen nopens de wending, welke de Levantsche kwestie neemt, en deze kwestie even belangrijk maken als in 1840. De aanleiding van Ruslands ongenoegen jegens Turkije meenen wij hoofdzakelijk te zijn gelegen daarin, dat dit laatste, in 1849, na den Hongaarschen opstand, geweigerd heeft de Hongaarsche en Poolsche officieren aan Oostenrijk en Rusland uit te leveren. Het is derhalve waarschijnlijk, dat de eischen van Rusland op de volgende onderwerpen betrekking hebben:

Vooreerst op de uitgewekenen. Welligt zal Rusland willen doorzetten wat Oostenrijk niet vermogt, namelijk: dat de Sultan zich wegens deze aangelegenheid bij den Keizer van Rusland verontschuldige.

Vervolgens op Montenegro, welks onafhankelijkheid Rusland, in strijd met de verdragen, erkend heeft.

Ten derde zal Rusland waarschijnlijk eischen, dat de, op Frankrijks aandringen, aan de Latijnsche Christenen toegestane regten te Jerusalem worden ingetrokken.

Ten vierde wil Rusland zich misschien de verwarring in de Donauvorstendommen, inzonderheid in Moldavië, ten nutte maken, om nieuwe concessiën van den Sultan af te dwingen.

En eindelijk schijnt het ware, doch op den achtergrond staande, doel van Rusland te zijn, de bezetting der Donauvorstendommen, zoo niet zelfs het ontnemen aan Turkije van nieuwe provinciën tot de Slavische vasallen-staten behoorende.

Zullen Engeland en Frankrijk dezen staat van zaken rustig aanzien? is eene vraag, welke zich natuurlijk thans opdoet. Zoo ja, dan zal Turkije toegeven moeten en andermaal worden verzwakt.

Mogten die beide westelijke groote mogendheden zich echter tegen de eischen van Rusland verzetten, dan zou het zeer te duchten zijn, dat de vrede van Europa niet lang meer ongestoord bleef.

(Een dagblad van Warschau bevat een artikel, waarin het zegt, dat de Montenegrijnsche kwestie slechts schijnbaar is bijgelegd en dat gewigtige gebeurtenissen onvermijdelijk binnen kort aan den Bosphorus moeten plaats grijpen. Volgens dit blad, zouden Rusland en Oostenrijk zich ten zuiden uitbreiden en aan Pruissen als tegemoetkoming een gedeelte van Polen worden afgestaan. Wanneer men overweegt, dat geen Poolsch dagblad het durft wagen eenige gedachte te uiten, die der regering niet welgevallig is, dan moet dit artikel van het Warschausch blad als gewigtig worden beschouwd.

„Wat van deze verwikkeling ook zij, — zoo spreekt een dagblad daaromtrent — ongetwijfeld is de manier, waarop prins *Menzikoff* te Konstantinopel te werk gaat, brutaal. Zij getuigt, dat de Turken in Europa hunne rol hebben uitgespeeld, en dat hun slechts overig blijft te leven op genade of ongenade der Christelijke mogendheden. Het rijk der Turken in Europa is uit. Reeds had de graaf *von Leiningen* in naam van Oostenrijk het mes op de keel van den Divan gezet; prins *Menzikoff* legt er zich op toe, om den Oostenrijkschen gezant in de schaduw te stellen. Deze had ten minste nog eenige vormen van hoffelijkheid bewaard, welke gene, als geheel nutteloos, volstrektelijk verwaarloost.

„Alvorens te Konstantinopel te verschijnen, had hij te Odessa de maritieme zeemagt en de landingstroepen, die Rusland daar steeds in gereedheid houdt, met veel uiterlijk vertoon geïnspecteerd. Vervolgens had hij zich, vergezeld van twee generaals en twee admiraals en een talrijken staf te Konstantinopel laten binnenhalen door alle Russen en Grieken, die men ten getale van verscheidene honderden had kunnen vereenigen. 't Was een vorstelijke intrede in de hoofdstad van den Sultan, wiens ministers met eene publieke minachting behandeld worden, als waren zij Russische lakeijen. Met één woord, Rusland tracht zich reeds van nu af als den Grooten Heer van Konstantinopel te vertoonen, die het nog wel wil toelaten, dat de Turksche Groote Heer zijne bediening waarneemt, onder de voorwaarde, dat hij de vassal van den Keizer aller Russen zal zijn.

„Waarop zal het uitloopen? op oorlog? op verdeeling van het Turksche rijk? Daarheen moet het; maar daartoe schijnt het nu nog te vroeg; waarschijnlijk wil zelfs Rusland voor het oogenblik niet zoo ver gaan. Maar heeft het iemand in zijne handen, om te verhinderen, dat de Christenvolken van Europeesch Turkije in beweging geraken, als zij zien, hoe de Christenmogendheden den Divan behandelen? En als thans eene beweging uitbarst onder de zich al meer van Turken losmakende Christenen — wie zal haar stuiten?

„Wat er ook gebeure, het valt niet te ontkennen, dat bij de vele oorzaken van twist, die de groote mogendheden verdeelen, ook hetgeen thans te Konstantinopel geschiedt, niet weinig bijdraagt, om het behoud van den Europeschen vrede in gevaar te brengen."

RUSLAND.

Uit St. Petersburg wordt het volgende gemeld:

„Aan de onvermoeide pogingen van het bestuur der Kaukasische gewesten is het ten laatste gelukt, voor den handel en het verkeer een' nieuwen, hoogst belangrijken weg te openen. In den loop van December is de snelvlietende en tot dusverre voor onbevaarbaar gehouden Kura, van haren mond in de Kaspische zee stroomopwaarts tot Mengistschu, zijnde een afstand van 80 geographische mijlen, door eene stoomboot van 60 paarden kracht bevaren; waardoor het der Russische regering mogelijk wordt, van Astrachan uit, een deel der aan gene zijde van den Kaukasus staande troepen van mond- en krijgsbehoeften te voorzien, en het moeijelijke en kostbare transport over het gebergte te vermijden. Voor den handel en de nijverheid van Rusland wordt hier eene nieuwe markt geopend, die tot hiertoe, om de aan het transport verbonden overgroote kosten, niet toegankelijk was. De rijke provinciën van Transkaukasie worden thans in onmiddellijk verband gebragt met den Wolga, de hoofdader van den binnenhandel des uitgestrekten rijks, hetwelk daardoor in het bezit komt van al de kostbare ruwe voortbrengselen zijner zuidelijke streken, en ze op zijne markten en in zijne fabrijken tot waarde brengen kan. Sedert 2000 jaren, misschien wel sedert den tijd van *Herodotus*, was de groote handelsgemeenschap tusschen Europa en Azië langs de Kura en den Rion gesloten; thans is die nagenoeg voor de helft weder geopend."

— In Petersburg is aangekondigd, dat de heer *Nobel* aan den toestel van *Ericson*, om door het aanwenden van warmtestof kracht te ontwikkelen, die de stoomkracht zoude kunnen vervangen, eene belangrijke verbetering heeft aangebragt, met de cylinders, die in dezen bedoelden toestel boven elkander zijn gesteld, in elkander te brengen.

ITALIE.

Het Oostenrijksche leger in Italië is met eene geheele brigade versterkt. Thans staan 100,000 man Oostenrijkers in Lombardije.

— Op bevel van de Piëmontesche regering, zijn de aan de Oostenrijksche grenzen gelegene bosschen onderzocht, en heeft men omstreeks 3000 geweren en andere wapenen gevonden, welke verborgen waren, om, bij de uitbreiding van den opstand, te kunnen gebruiken.

— De procureur-generaal in Toskane heeft tegen *Guerrazzi*, chef van de wetgevende magt van 't voorloopig gouvernement, geëischt altijddurende gevangenschap; tegen *Romanelli*, minister van justitie, 63 maanden gevangenis; tegen *Montazzio*, die tegen den groothertog geschreven heeft, 135 maanden; tegen *Capecchi*, die in 't publiek tegen den groothertog gesproken heeft, 90 maanden gevangenis, enz.

— Den 9den Maart heeft de ratificatie plaats gehad van het dezer dagen tusschen Toskane en Frankrijk gesloten traktaat van handel en scheepvaart, bij welke gelegenheid de Fransche minister van buitenl. zaken door den groothertog tot grootkruis der St. Jozefsorde is benoemd. (Dit is het eerste traktaat, dat Keizer *Napoleon* alléén heeft gesloten en geratificeerd, zonder dat de Kamers werden gehoord, en zulks op grond van de magt, verleend aan het hoofd van den staat, door het senatus-consult, dat de grondwet heeft gewijzigd.)

DUITSCHLAND.

De Russische regering had aan de groote mogendheden van het vasteland voorgesteld, om als represaillen tegen het dulden van staatkundige uitgewekenen in Engeland gemeenschappelijk de controles der reispassen te verscherpen, en meer soortgelijke maatregelen te nemen tegenover Engelsche reizigers en de zich in de staten der mogendheden ophoudende Engelschen. Pruissen heeft geweigerd, aan die retorsiemaatregelen deel te nemen.

— De geklassificeerde belasting op het inkomen in Pruissen zal in het loopende jaar 300,000 thaler minder bedragen, dan naar den maatstaf van het cijfer der werkelijke ontvangst te dier zake van het tweede halfjaar 1851 en de begrooting 1852 ware te verwachten. Het geheele bedrag dier belasting zou slechts 2,200,000 thaler zijn. Daarentegen zou het cijfer van de opbrengst der patenten 50,000 th. hooger zijn. Voor de indirecte belasting rekent men op eene aanzienlijke vermeerdering, hetgeen een bewijs oplevert van het toenemende verkeer en verbruik.

— Volgens eene onlangs te Berlijn gedane telling vindt men thans in die hoofdstad 312 straten, 31 openbare pleinen, 36 kerken, 139 scholen en 20 hospitalen, gedeeltelijk in de voorsteden. Tot de inwoners behooren 439 doctoren in de genees- en verloskunde, 11 stads- en 67 andere heel- en vroedmeesters, 37 tandmeesters, 41 apothekers, 367 baardscheerders, 142 bakers, 37 ziekenoppassers, 91 ziekenoppasters en 30 badinrigtingen van verschillenden aard. Verder, onder anderen, 168 boekhandelaars, 68 boekdrukkers, 65 leesbibliotheken, 70 logementen, 147 wijnhandelaars, 460 koffijhuizen, 800 drankwinkels, 364 victualiewinkels, 45 brouwerijen, 190 banketbakkers, 340 broodbakkers, 466 vleeschhouwers, benevens 3 die uitsluitend paardenvleesch verkoopen, 494 tabaksfabrijken en winkels, 3190 kleedermakers, 2932 schoenmakers, 1900 schrijnwerkers, 458 draaijers, 123 kappers, enz.

— De hoogleeraar *Gervinus* heeft ten gevolge zijner veroordeeling besloten, om het groothertogdom Baden te verlaten; hij zal zich te Bonn, in de Pruissische staten, vestigen. Zijn werk, getiteld: *Inleiding tot de geschiedenis der negentiende eeuw*, is in Pruissen niet verboden, en het gouvernement zal hem vrijheid verleenen, om aan de universiteit eene reeks van lessen te openen.

(*Volgens andere berigten echter, hebben de boekhandelaars te Berlijn aanzegging bekomen, dat het werk van Gervinus verboden is.*)

— De beide laatste schepen van wijlen de Duitsche vloot, de stoombooten *Aartshertog Johann* en *Hansa*, zijn den 16den Maart te Bremen openlijk gekocht door het huis *Fritze en Co.* voor 165,000 thalers voor eigene rekening.

— Men schrijft uit Frankfort, d.d. 17den Maart, dat de Paaschmis aldaar zeer gunstig begonnen is. Het aantal koopers overtrof de hoogstgespannen verwachting.

— Te Weenen waren geruchten in omloop omtrent talrijke wijzigingen die zoowel in het hooge bestuur als in het kabinet zouden plaats hebben. Men zeide onder anderen, dat de aartshertog *Albert*, thans gouverneur van Hongarije, tot onderkoning van het Lombardisch-Venetiaansch koningrijk zou worden benoemd, en dat een andere aartshertog, aan wien in de hoedanigheid van *ad latus* de generaal *Kempen*, thans burgerlijk en militair gouverneur van Weenen, zou worden toegevoegd, hem in Hongarije zoude vervangen. Deze geruchten behoeven echter allezins bevestiging.

— Den 17den Maart is het stoffelijk overschot van den baron *Haynau* met groote staatsie naar de Evangelisch-Gereformeerde kerk gebragt, om vervolgens naar Grätz vervoerd te worden. Een paar uren te voren werd het lijk van den aartsbisschop *Milde* op eene plegtstatige wijze begraven.

Het gelijktijdig overlijden van den generaal *Haynau*, die zoo bekend was om zijne gestrengheid en wreedheid, met den aartsbisschop *Milde*, heeft aanleiding gegeven tot den volgenden calembourg: „*Haynau* ist mit *Milde* gestorben." (*Haynau* is met zachtmoedigheid gestorven.)

— De bevelhebber van Comorn, generaal *Simunich*, is op pensioen gesteld. Men meent daaruit te moeten opmaken, dat de zamenspanning onder de Hongaarsche gevangenen aldaar van meer beteekenis is geweest, dan eene poging om te ontkomen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 20 Maart.

Het stoomschip *Isabel*, 'twelk verleden jaar, onder bevel van kapitein *Inglefield*, eene zeer belangrijke reis naar de Noordpool-zee gedaan heeft, zal morgen op nieuw, onder bevel van kapitein *Kennedy*, een togt naar de Behring-straat ondernemen, ten einde de schepen van sir *J. Franklin* op te sporen. Het is daartoe andermaal uitgerust op kosten der echtgenoot van dezen laatstgenoemden.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in 't Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 22 Maart, kapit. *van Wijk* Maria, van Batavia. — Te Texel den 20 Maart, *Engelsman* Dina Marchina, van Livorno; *Zwieting* Petrus Horreüs, van Goole; den 21sten *Gunter* Cornelia, van Londen; *Joosten* Vrouw Hillechina, van Hull. — In het Vlie den 18 Maart, *de Boer* Neptunus, van Newcastle. — Te Brouwershaven den 20 Maart, *Pijbes* Voorwaarts, van Rédon naar Rotterdam. — Te Vlissingen den 19 Maart, *Moos* Thetis, van Montevideo. — Te Konstantinopel vóór den 4 Maart, *Huizinga* Geertruida, van Ibraïla naar Queenstown. — Te Marseille den 15 Maart, *de Vries* Johanna, van Tarragona. — Te Abbeville den 17 Maart, *Noorduin* Hendrik Gijsbert, van Rotterdam. — Te Londen den 18 Maart, *Leeuwe* Hendrika Jantina, van Santander; *van Sluis* Annechiena, van Groningen. — Bij Wight den 16 Maart, *Hagers* Margaretha Ida, van Soerabaija naar Rotterdam. — Te Leith den 17 Maart, *van der Veer* Twee Gebroeders, van Harlingen. — Te North Shields den 18 Maart, *Wever* Elisabeth Maria, van Harlingen, met schade. — Te Cuxhaven den 20 Maart, *Bakker* Jonge Tijs, van Antwerpen. — Te Bergen den 8 Maart, *van der Laan* Herman, van Rotterdam.

Binnengekomen te Texel den 22 Maart, kapit. *Leeuw* Cornelia, van Triest. — Te Helvoet den 23 Maart, *Astuling* Doethea Christina, van Rochefort. — Bij Pymouth den 18 Maart, *Altena* Hendrika Margaretha, van Porto naar Hamburg. — Te Bristol den 20 Maart, *Postema* Gesina, van Rotterdam. — Te Liverpool den 19 Maart, *de Groot* Maria Johanna, van Nantes; den 20sten *de Boer* Zwaantina Hendrika, van Belfast. — Te Gibraltar den 9 Maart, *Kruizinga* Eensgezindheid, van Galats; *van der Sloot* Wilhelmina, van Malta. — Te Konstantinopel den 5 Maart, *Bakker* Jacoba, van Odessa naar Rotterdam. — Te Suriname den 16 Febr., *Schaap* Maria Johanna, van Ramsgate, 25 dagen reis.

Zeilklaar te Baijonne den 15 Maart, kapit. *de Jonge* Pollux, naar Waterford; *Buisman* Hendrika, naar Larne. — Te Londen den 18 Maart, *de Vries* Hoop op Welvaart, naar Varel. — Te Newcastle vóór den 17 Maart, *Timmer* Koophandel en Zeevaart, naar Amsterdam; *Schaaf* Johanna Jacoba, naar Groningen; *Douwes* Klasina Maria, naar Zwolle; *van Sluis* Gesina, naar Galats; *Pekelder* Concordia, naar Marseille; *Scholtens* Maria, naar Porto; *Bieze* Elsina, naar Lissabon; *Bernardus* Agatha Hendrika, naar Bergen. — Te North Shields den 16 Maart, *Bloemer* Alida Gesina, naar Delfzijl.

In lading te Londen den 18 Maart, kapit. *Lieffijn* Goede Verwachting, naar Elseneur. — Te Liverpool den 18 Maart, *Postema* Martha, naar Petersburg. — Te Newcastle den 16 Maart, *de Vries* op Hoop van Zegen, naar Amsterdam; *de Jonge* Annegina, naar Randers; *Blaauw* Gesina, naar Koppenhage.

Vertrokken van Texel den 22 Maart, kapit. *de Groot* Twee Zusters, naar Londen; *Fiik* Gebroeders, naar Liverpool. — Van Antwerpen den 22 Maart, *de Jongh* Gesina Jantina, naar Rostock. — Van Leith den 19 Maart, *Valomstra* Vrouw Alida en *Prins* Roelfina, beide naar Hamburg. — Te Belfast den 19 Maart, *Groenewold* Afiena Jonker, naar Santander. — Van Suriname den 10 Febr., *Zeilstra* Anna Maria Henriette en *Gorter* de Snelheid, beide naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 19 Maart, kapit. *Doornbos* Alida Willemina, naar Batavia; *Hoekstra* Palembang, naar Londen; den 21sten *Groenewoud* Christophorus Columbus en *de Boer* Koophandel, beide naar Batavia; *Bonjer* Hermine Marie Elisabeth, naar Venetien; *Smit* Garonne, naar Marseille; *Schenk* Aldina Anna Susanna, naar Charlestown; *Molenaar* Castor, naar Bergen; den 22sten *Blaak* Jantina, naar Hamburg. — Uit het Vlie den 19 Maart, *Olthoff* Abeldina, naar Hamburg; den 20sten *Stuit* Catharina Elisabeth, naar Noorwegen. — Van Helvoet den 21 Maart, *de Jong* Dina Immechina, naar Stettin. — Van Brielle den 21 Maart, *Balk* Leonora Johanna, naar Hull. — Van Vlissingen den 18 Maart, *de Grooth* Margaretha Gesiena, naar Liverpool. — Van Liverpool den 18 Maart, *Slichtenbree jr.* Eolus, naar Melbourne; den 19den *Kuiper* Phoenix, naar Antwerpen.

Zoutkamp, 23 Maart. Vertrokken den 22 Maart, kapit. *de Jonge* Jantina, naar Newhaven.

Het Reitdiep is weder open en hebben de tjalken naar Groningen en Holland hunne reizen voortgezet.

Oostmahorn, 23 Maart. Alhier is aangebragt door *J. L. Dubbelinga* de zwarte ton no. 2 uit het Vriesche gat.

Vertrokken den 22 Maart, kapit. *de Jonge* Jantina, van Groningen naar Londen; *Klein* Jantina, van Groningen naar Bremen.

Zeilklaar den 22 Maart, kapit. *Colle* de Jonge Pieter, *Waterborg* Karsina en *Vlas* Hinderika, alle 3 naar Londen; *Drewes* Tjakkien, naar Southampton, alle 4 van Groningen.

Amsterdam, 22 Maart. Het schip de Gebroeders, kapit. *B. G. Fiik*, van hier naar Liverpool, is heden morgen uit Texel naar zee gezeild.

— Het schip Cornelia, kapit. *J. H. Leeuw*, van Triest herwaarts gedestineerd, is gisteren morgen bij Zandvoort gestrand, doch zou waarschijnlijk met hoog water weder afgebragt kunnen worden; had volk bij zich ter adsistentie.

— De volgende schepen bevinden zich sedert eenigen tijd in het Kanaal, als: Edzard, kapit. *Huisman*, van Alexandria en Aurora, kapit. *van der Velde Smit*, van Nantes, beide naar Amsterdam gedestineerd; Margaretha Ida, kapit. *Hagers*, van Soerabaija naar Rotterdam.

Conquet, 13 Maart. Op de kust van Quessant is gevischt een scheepsenaambord, waarop met witte letters „*Johannes*."

Falmouth, 17 Maart. Bij deze haven is gepraaid eene Nederlandsche bark, van Londen naar Australiën, hebbende vier dagen reis van Duins; is lek en zette herwaarts koers.

SCHEEPSVRACHTEN.

Dantzig, 17 Maart. Met bevrachtingen gaat het traag van de hand, naar Liverpool toegestaan 23 sh. 6 d. p. load balken. Koningsbergen, 18 Maart. Londen 4 sh. 3 d., de Oostkust 4 sh., het Kanaal 5 sh. 6 d., de Westkust 5 sh. p. qr. tarwe, Dundee 41 sh. p. ton vlas. — Voor Holland worden eenige schepen gezocht, echter wil men niet boven *f* 21 per last rogge besteden; Antwerpen *f* 23 p. last.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 18den tot en met den 24sten Maart 1853 zijn te *Groningen* geboren 7 zoons en 9 dochters; gehuwd 5 paren; overleden 14 ouden en 6 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 22 *Maart*.

TARWE.	Zw. Zaad 66 ℔ *f* 6,25	Bl. Voer 38 ℔ *f* 2,60
Oude Bak 70 ℔ *f* 7,50	Veen 66 » » 6,10	» 40 » » 2,75
N. Oml. 68 » » 6,80	» 68 » » 6,40	Zw. Voer 38 » » 2,50
» 70 » » 7,30	GERST.	» 40 » » 2,65
» 72 » » 7,60	Winter 54 ℔ *f* 4.65	» 42 » » 2,75
» Old. 68 » » 6,50	» 56 » » 4,95	BOONEN.
» » 70 » » 7,00	» 58 » » 5,25	Paardeb. *f* 5,50.75,90
» » 72 » » 7,60	Zomer » »	ZADEN, ENZ.
» » » »	» » »	Gr.Gort p. m. *f* 8,25,60
ROGGE.	Knobbe 60 » » 4,90	Par.100N. ℔ *f* 11,25 *f* 14
O. Inl. 64 ℔ *f* 5,10	» 62 » » 5,20	Old.Koolz.
» » 66 » » 5,50	HAVER.	Oml. dito *f* 10,50,75
» » 68 » » 5,90	Dikke 38 ℔ *f* 2,60	Oostfr. dito 10,75
N. » 70 » » 6,30	» 40 » » 2,75	*f* 11,30
» » » »	» 42 » » 2,90	G. Mosterdz. v. *f* 6 tot
BOEKWEIT.	» 44 » » 3,05	*f* 8
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 6,10	» 46 » » 3,15	Raapolie p. v. *f* 34
» » 66 » » 6,40	» 48 » » 3,25	Prijs der Boter.
» » 68 » » 6,70	» 50 » » 3,40	Hooib. met geringen
	Bl. Voer 36 » » 2,40	aanvoer ½ ton *f* 14½ a *f* 15½
		Grasb. niet aan.

De aanvoer van granen was nog gering. Tarwe vond weinig vraag. — Rogge als voren afgaande. — Boekweit aan consumtie 10 ct. hooger verkocht. — Gerst mede ruim prijshoudend. — Haver vooral in de ligte blanke soorten ruim prijshoudend. — Boonen de beste soorten iets hooger verkocht. — Gort als voren. — Koolzaad en Raapolie hooger gehouden.

ROTTERDAM, 21 *Maart*. Tarwe: N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. minder ruim aangevoerd, en bij minder vraag alleen de weinig voorkomende puike partijtjes tot vorige prijzen te verkoopen; de overige, mindere en afwijkende soorten 10 a 20 cents lager weinig begeerd; de beste van *f* 9,20 tot *f* 10,25; mindere van *f* 7,60 tot *f* 8,60; afwijkende van *f* 6,50 tot *f* 7,50; Roode soorten als voren: 164, 165, 166 ℔ N. Hoogl. Kleefs. *f* 320, *f* 324, *f* 328; 160, 162 ℔ dito *f* 300, *f* 310; 158 ℔ N. Meursche *f* 278; 161, 162 ℔ N. Bovenl. Rh. *f* 288, *f* 295; 160 ℔ O. Kleefs. *f* 285; 161 ℔ Petersb. Cubanca *f* 300. In veiling: 44 last 157 ℔ Cubanca *f* 220, en 8 last 128, 129 ℔ (A. S.) min of meer besch. Odessa Cubanca *f* 249, *f* 250, *f* 251. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams., 10 cents lager, *f* 6,40 a *f* 7,30; voorts 146 ℔ N. Frans. *f* 208, *f* 212; 146, 150 ℔ Odessa *f* 184, *f* 200; 143 ℔ Arch. *f* 188; 147 ℔ Coursche te Schiedam *f* 221, te Delfsh. *f* 220; 145 ℔ Libau *f* 217 3/m. te Delfsh. In publ. veiling: 34 last 145 ℔ Pomm. *f* 182, *f* 183, *f* 184, en 62 last 146 ℔ Taganrog *f* 176, *f* 177. — Gerst: Zeeuwsche, Flaamsche en Overmaasche Winter *f* 5 a *f* 5,50; dito Zomer *f* 4,80 a *f* 5,25; voorts 119 ℔ N. Vriesche Zomer *f* 132, en te Schiedam 126 ℔ Fransche *f* 160 3/m.; 133 ℔ Mash. *f* 176 3/m. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 2,80 a *f* 4; dito Lange *f* 2,40 a *f* 3,50. — Boekweit, op 140 ℔: N. Noordbrab. *f* 205, *f* 206, *f* 208, *f* 210; dito Rijn *f* 204; dito grove Fransche *f* 178, *f* 180, *f* 183, *f* 185; Jar. Grootbrab. *f* 208; Fransche *f* 166, *f* 170, *f* 177. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 7,75 a *f* 9; Groote dito *f* 7,50 a *f* 10,50; dito Witte *f* 7,50 a *f* 8; Gelders. Graauwe *f* 11 a *f* 14. — Boonen, Zeeuws. en Walch. Witte *f* 8 a *f* 11,50; dito Bruine *f* 8 a *f* 12,50; dito Paardenboonen 20 cents hooger, *f* 6,20 a *f* 6,40. — Koolzaad: op de hoogere eischen zonder handel.

AMSTERDAM, 21 *Maart*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche en Kuinder *f* 46 à *f* 48, Kamper *f* 42 à *f* 45, Deventer *f* 35 à *f* 40, Zwolsche *f* 38 à *f* 42.

AMSTERDAM, 23 *Maart*. Pools. Tarwe aan cons. verkocht tot ruim vorige prijzen; roode dito mede aan cons.; 129 ℔ b. Pools. *f* 314; 131 ℔ Rost. *f* 300, beide bij partij. — Rogge stil: 125 ℔ Pruissische Pommer *f* 211 bij partij. — Boekweit tot vorigen prijs verkocht; 120 ℔ Holst. *f* 227.

Koolzaad dadelijk en op den 1sten Mei ½ p. vl. lager, de verdere termijnen onveranderd, op 9 vat dadelijk en op April 57 p. vl.; Mei 57½ p. vl.; Sept. 58½ p. vl.; Oct. en Nov. 59 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 107, 108 ℔ Egypt. *f* 300. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer; op 6/w. *f* 34.25; Vlieg. *f* 33 a *f* 33,25; Mei *f* 32,75; Sept. *f* 33,75 a *f* 34 a *f* 33,75; Oct. *f* 34; Nov. *f* 34 a *f* 34,25; Dec. *f* 34,25. — Lijnolie iets lager afgegeven; op 6/w. *f* 30,25; Vlieg. *f* 29,25; April *f* 29,50 a *f* 29,25; Mei *f* 29,75 a *f* 29,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 38; Vlieg. *f* 37.

LONDEN, 19 *Maart*. De aanvoer van Boter gedurende de week bestond in: 2715 v. van Harlingen, 711 v. van Hamburg, 525 v. van Rotterdam, 429 v. van Ostende, 61 v. van Antwerpen, 63 v. van Havre. Goed gevraagd tot volgende prijzen: beste Vriesche 104 sh., surplus en 2de kwal. 84 à 98 sh.; beste Holl. 88 à 90 sh.; Leer en Holsteinsche 94 à 98 sh.; Groninger 84 à 86 sh.; Zwolsche 96 à 100 sh.

Van den 21sten. Van inl. Tarwe was heden vrij ruim ter markt gevoerd en alle goede kwaliteiten bedongen gemakkelijk de prijzen van j.l. Maandag, terwijl mindere soorten nagenoeg als voren waren te plaatsen. Vreemde ging mede redelijk wel tot de vorige notering van de hand. Gerst was veelal 1 sh. lager. Haver meer gevraagd en iets hooger. Boonen en Erwten vast.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

Gedurende 1852 zijn op verschillende veemarkten in Drenthe aangebragt geweest 23395 runderen, 10579 paarden, 25433 schapen en 16168 varkens.

ZWOLLE, 16 *Maart*. De palm-paardenmarkt werd gisteren en heden niet buitengewoon druk bezocht; toch werd er nog al tamelijk veel handel gedaan, voornamelijk in de beste soorten, die tot goede prijzen werden genomen. De prijzen liepen van *f* 250 tot *f* 400, en door Fransche kooplieden werd nog al iets van de markt genomen. Het koude en gure weder had vele koopers van deze markt teruggehouden.

LONDEN, 21 *Maart*. De Veemarkt was niet ruim van buitenl. beesten voorzien en de kwal. onbeduidend; de prijzen waren iets hooger, bestedende men voor de puike kwal. Ossenvleesch 4 sh. a 4 sh. 2 p. per 8 pond.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 23 *Maart*.

Nederl., Werk. Schuld 2½ pCt. 65 1/16, 65 3/16, 65⅛; Dito Dito 3 pCt. 77¼, 77⅜; Dito Dito 4 pCt. 95⅞, 96, 95 15/16; O. I. Leening 4 pCt. 95⅞; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 94⅞. — Belgie, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52⅝, 52¾. — Frankrijk, Obligatien 3 pCt. 74. — Spanje, Onbep. Stukken 1 pCt. 24¾, 24 11/16, 24 13/16; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 43¾, 43⅞, 43 13/16; Coup. Bewijzen 8 5/16, 8¼, 8⅜; Amort. Schuld 5⅞, 5 15/16. — Portugal, te Londen 5 pCt. 40⅜; Dito Dito 4 pCt. 38⅝, 38 11/16.

Rusland, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108⅜, 108½; Dito 1828 en 1829 5 pCt. 106¾; Cert. bij *Hope* 4 pCt. 92½; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 92¼; Cert. te Hamburg 5 pCt. 105¼; Dito van Inschr. in Assign. 6 pCt. 73¼, 73⅜. — Polen, Cert. 4 pCt. 86⅞. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 81 5/16, 11/16; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 42; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 41 13/16, 41⅞; Dito Nieuwe 5 pCt. 93¼, 93½, 93⅜; Metall. La. B. 5 pCt. 93⅜, ½, ⅜; Amerik. Bank-Act. 5 7/16, 11/16, 7/16; Dito Orig. 5⅛, 9/16; Braz. 5 pCt. 99¾; Mexik. 25 11/16, 11/16, ¾; Gren. 2½ pCt. 22⅝; Dito Uitg. 11½, ⅝; Ecuador 4⅝; Grieken 5 pCt. 7 3/16, 7/16; Eng. Russen 5 pCt. 107⅜; Braz. 4½ pCt. 95⅞; Philad. L. N. 88; Thes. Amst. 104⅜.

Bij geringe affaire waren heden Holl. fondsen prijshoudend. — Van vreemde effekten waren Spaansche, bij vrij levendigen handel in de beide hoofdsoorten, wederom gunstiger gestemd. — Russische en Portug. nagenoeg onveranderd. — Oostenr. blijven, na eene neiging tot verderen vooruitgang, bijna als gisteren. — In Amerik. Bank-Actiën was tot verminderde prijzen de omzet zeer geanimeerd.

Gren. Onb. St. 2½ pCt. 22½, ¼; Bl. Gr. Onb. St. 7¼, ⅜; Ecuador Coup. 30 cents; Bl. Gr. Coup. *f* 1 5/16, 31/32; Mexic. Onb. St. 24⅞, 1⅜; 4½ pCt. Peru 88.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 3 pCt.
Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 65⅛; Spaansche 1 pCt. 24 13/16; Binnenl. 3 pCt. 43⅞ a 13/16; Metall. 5 pCt. 81 5/16 a 11/16.

ADVERTENTIEN.

VERSLAG
VAN DE
GRONINGER SPAARKAS
over 1852.

Geachte Stadgenooten!

Was het voor het BESTUUR der Spaarkas ieder jaar eene aangename taak, welke het had te vervullen, wanneer het aan ulieden verslag deed van den stand dier inrigting over het afgeloopen jaar, ook bij eenen terugblik op het jaar 1852 mag hetzelve zich verheugen, daar de inrigting volkomen aan haar doel heeft beantwoord, menigen werkman tot wijze spaarzaamheid aansporende, menig huisvader voor onnutte uitgaven bewarende. Met genoegen zag het Bestuur de steeds toenemende belangstelling van de deelnemers, daar die belangstelling het bewijs opleverde, dat zijlieden meer en meer het nut eener wijze spaarzaamheid, in de dagen dat zij hunnen[illegible]ren, beginnen in te zien.

Zoowel het getal deelnemers, als het bedrag hunner storting[illegible] was in 1852 hooger dan in 1851; er werd toch gestort in de maa[illegible]

	1851.			1852.		
April,	door 121	deeln.	*f* 492-03,	door 136	deeln.	*f* 606-[illegible]
Mei,	» 141	»	- 314-54⁵,	» 182	»	- 451-[illegible]
Junij,	» 160	»	- 473-61⁵,	» 188	»	- 415-[illegible]
Julij	» 157	»	- 405-08,	» 188	»	- 449-[illegible]
Augustus,	» 161	»	- 396-00,	» 197	»	- 517-[illegible]
September,	» 153	»	- 448-12⁵,	» 171	»	- 362-[illegible]
October,	» 136	»	- 181-00,	» 154	»	- 164-[illegible]
			f 2710-39⁵.			*f* 2966-[illegible]

Onder de storting van de maand April, is ook dit jaar we[illegible] begrepen, hetgeen door sommigen, welke bereids vroeger wensc[illegible] te storten, bij de Commissarissen was gestort, hetwelk echter e[illegible] in April bij den Thesaurier wordt verantwoord; die som bedroeg [illegible] 1852 *f* 194-83.

Het hoogste aantal deelnemers in de maand Augustus was 1[illegible] het laagste was hun aantal bij den aanvang in April, toen er slec[illegible] 136 waren; gemiddeld hebben 174 personen in 1852 in de Spaar[illegible] deelgenomen.

Het Bestuur, de zelfstandigheid en vrijheid der deelnemers w[illegible]schende te eerbiedigen, heeft gemeend ook dit jaar het bedrag [illegible] *inlagen*, zonder uitzondering, in geld te mogen terug betalen, [illegible] 5 centen premie van iederen gespaarden gulden, daar de onderv[illegible]ding heeft bewezen, dat zij, die zelfstandigheid genoeg bezitt[illegible] om uit eigen beweging hun geld naar de Spaarkas te brengen, w[illegible]neer zij in den herfst hun klein kapitaaltje daaruit halen, ook z[illegible]standig genoeg zijn, om dat geld nuttig te besteden. Als bew[illegible] daarvan, zijn er ook dit jaar verscheiden onder de deelnemers [illegible] weest, die slechts één gedeelte van hunnen inleg hebben terugge[illegible]men, terwijl zij het Bestuur hebben verzocht, het overige ten h[illegible]nen name te beleggen in de Spaarbank der Maatschappij *tot* [illegible] *van 't Algemeen*.

De uitgaven der Spaarkas bedroegen in 1852:

Administratiekosten, drukloonen, enz.	*f* 54-95⁵
Aan de deelnemers binnentijds in geld uitgekeerd	- 22-83
Aan premiën betaald	- 147-18⁵
Uitkeering in geld aan de deelnemers	- 2943-70
Totaal	*f* 3168-[illegible]

De uitgaven werden bestreden door de volgende ontvangsten:

Gedane inlagen der deelnemers	*f* 2966-53
Inschrijvingen of bijdragen van begunstigers	- 174-60
Renten afgeworpen in de Spaarbank	- 26-80
Voordeelig slot der rekening van 1851	- 197-59
	f 3365-[illegible]

Geeft alzoo, om in rekening van 1853 te verantwoorden, een voordeelig slot van rekening van...... *f* 196-8[illegible]

De gelegenheid, om in de Spaarkas gelden te storten, zal op [illegible] eersten Maandag der maand April aanstaande en vervolgens iede[illegible] Maandag voormiddag bij ieder der onderstaande Commissaris[illegible] geopend zijn.

Het Bestuur eindigt dit verslag met zijnen dank te betuigen [illegible] allen, die welwillend het goede doel, dat men zich met de op[illegible]ting dezer Spaarkas voor oogen stelde, hebben willen bevorder[illegible] deze inrigting aan de voortdurende belangstelling van Groning[illegible] ingezetenen dringend aanbevelende.

Groningen, 15 Maart 1853.

Het Bestuur der Groninger Spaarkas:

W. de SITTER, *President.*	P. W. van HEIJNINGEN BOSCH.
D. H. BOS, *Vice-President.*	J. S. HEERES.
B. HEUKERS, *Thesaurier.*	J. J. HUNDMAN.
J. W. HOMMES, *Adsistent.*	A. G. RIGA.
G. A. RIEPMA, *Secretaris.*	R. MAAS.
P. H. PFEIFFER, *Adsistent.*	W. BEKKERING.
	G. K. de JONGE.
	D. ZUIDHOFF.
	J. A. ELSINGA.
	B. van KREGTEN.
	H. van LINGEN.
	J. D. SCHUTTER.
	P. S. BARGHOORN.
	SCHEUNBAUM.

Daar de OPENBARE SCHOOL [illegible] ***Baflo*** *vacant* is, worden ONDERW[illegible]ZERS van den 1sten of 2den Rang, [illegible] haar wenschen te vervullen, uitgenoodig[illegible] zich vóór **den 31sten Maart** in vrachtvrije Brieve[illegible] met overleg hunner Bewijsstukken, aan te melden bij [illegible] Heer BURGEMEESTER der Gemeente *Baflo*. De ve[illegible]deelen en verpligtingen, aan dien Post verbonden, vin[illegible] zij vermeld in de *Nieuwe Bijdragen* voor Maart 1852. [illegible] dag van 't Vergelijkend Examen zal nader worden beke[illegible] gemaakt.

*** **BESTUURDERS** van het DEPARTEMENT G[illegible]NINGEN der MAATSCHAPPIJ: **Tot Nut van 't A[illegible]gemeen** berigten bij deze, dat het **GODSDIENST[illegible] MUZIJKFEEST**, ten voordeele der COMMISSIE [illegible] *bevordering van het schoolgaan van minvermogende kinder[illegible]* zal gehouden worden op den TWEEDEN PAASCHDA[illegible] den 28sten Maart aanstaande, in de MARTINIKERK [illegible] *Groningen*. des avonds te 5 uur.

BESTUURDERS vermeenen zich met de hoop te mo[illegible] vleijen, dat de ingezetenen dezer Stad, met de allezins weldad[illegible] strekking van meergemelde Commissie bekend, ook nu we[illegible] door eene ruime deelneming hare pogingen zullen onderst[illegible]nen. Zij noodigen degenen, welke niet op de daartoe [illegible]gebodene Inteekeningslijsten mogten hebben ge[illegible]kend, uit, de noodige BEWIJZEN van TOEGANG [illegible] te verschaffen, ten Huize van den Secretaris des Depa[illegible]ments, R. J. SCHIERBEEK, of bij den Politiemee[illegible] WATERBORG, aan de Martinikerk, alwaar op den ave[illegible] van het Feest, die BEWIJZEN à 50 Cts., en die v[illegible] Kinderen à 25 Cts., zoo mede het onderstaand PROGRA[illegible]MA en de GEZANGEN, die gezongen zullen worden, [illegible] 10 Cts. zijn te bekomen.

Bestuurders van het Departement voornoemd
A. MODDERMAN, *Voorzitter.*
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

PROGRAMMA van het GODSDIENSTIG M[illegible]ZIJKFEEST op den TWEEDEN PAASCHDA[illegible] des avonds te vijf uur, in de MARTINIKERK.

SPREKER: de Heer Dr. **L. S. P. MEIJBOO[illegible]**

1. TRIUMF MARSCH van Beethoven; door het G[illegible]ninger Harmonie Gezelschap.
2. HYMNE van Seidel; door het Zangkoor.
3. KWARTET van Franz Abt; door het Zangkoor.
4. ALGEMEEN GEZANG, afgewisseld door het Za[illegible]koor.

(Kollekte voor de voeding der Ar[illegible]menkinderen in den Winter.)

5. VIERSTEMMIG KOOR van Franz Abt; door [illegible] Zangkoor.
6. ROMANCE van Kuffner; door het Groninger [illegible]monie-Gezelschap.
7. ALGEMEEN GEZANG.
8. VIERSTEMMIG LIED, TRIO en VIERSTEMM[illegible] KORAAL; door het Zangkoor.
9. ADAGIO, op het Orgel.
10. VIERSTEMMIG LIED; door het Zangkoor.
11. HYMNE; door het Zangkoor.
12. ALGEMEEN GEZANG.
13. OUVERTURE, van Rossini; door het Gron[illegible] Harmonie-Gezelschap.

NB. Precies te 4½ uur zullen de Wester- en [illegible] Zuiderdeuren worden geopend; na 5 uur blijft alleen [illegible] de Koordeur de toegang verleend. Behalve het Doop[illegible] en de Bank der Kerkmeesters onder het Damesgestoe[illegible] zijn er geene gereserveerde plaatsen, doch zijn de plaa[illegible] in het midden der Kerk en op het Damesgestoelte uitslui[illegible] bestemd voor Vrouwen.

Societeit de Harmonie.

Volgens gewoonte **geene MUZIJK** op den *eersten*, **MAAR** op den **TWEEDEN PAASCHDAG.**

GRONINGEN, 25 Maart 1853.

Namens de Directie:
A. VAN CALCAR,
Secretaris.

DE ZANGVEREENIGING TE BEERTA

zal op den **TWEEDEN PAASCHDAG**, des namiddags te 4 uur, in de **Kerk**, onderscheidene **ZANGSTUKKEN** uitvoeren. Toegang à 25 Cts., ten behoeve van het **Fonds der Departements-Naaischool.**

GROOT BAL

bij afwisseling **ZANG**, op aanstaanden **MAANDAG den 28sten Maart**, ten Huize van den Kastelein **E. MOENDERKEN**, te ***Haren.*** Aanvang te 8 uur. ENTRÉE 49 Cents.

Menschenvrienden!

'tIs van algemeene bekendheid, dat er in de Gemeente ***MUNTENDAM*** zich een overgroot aantal behoeftigen bevindt. Daar het getal der meergegoeden in betrekking tot deze behoeftigen gering is, heeft dit dikwijls gebrek aan werk ten gevolge. Honger is een scherp zwaard en ledigheid is des duivels oorkussen, zoodat het geen wonder is, dat die werkeloosheid velen tot slechte daden verleidt, en dat bedelarij aan de orde van den dag is. De dagbladen leveren van beide te veel voorbeelden, dan dat het noodig zou zijn, dit hier in het breede te omschrijven.

Velen der meergegoeden waren reeds voor lang bedacht, om zoo mogelijk verandering en verbetering te bewerken. Overtuigd dat genoemde onheilen grootendeels uit gebrek aan werk voortkomen, besloten zij te beproeven, of het hun niet zou kunnen gelukken eene **WERKINRIGTING** tot stand te brengen. Zij benoemden daartoe eene NIJVERHEIDS-COMMISSIE uit hun midden, en wendden pogingen aan ter verkrijging der noodige fondsen. Zij slaagden hierin aanvankelijk naar wensch, zonder echter tot nog genoegzame gelden bijeen te kunnen brengen.

Dewijl zij echter niet gaarne ter halver wege zouden willen terugkeeren, zijn zij te rade geworden, de vrijheid te nemen, een beroep te doen op de medewerking hunner Gewestgenooten, in de hoop, dat er ook in andere Gemeenten personen zullen worden gevonden, die door GELDELIJKE BIJDRAGEN dit goede plan willen ondersteunen.

En wanneer wij nu H.H. Redacteuren verzoeken, deze regelen in hunne bladen op te nemen, voegen wij daarbij den wensch, dat het hun moge behagen zich tevens met de ontvangst der daartoe afgezonderd wordende penningen te willen belasten.

MUNTENDAM, 23 Maart 1853.

J. D. KUIPERS,
Secretaris der Nijverheids-Commissie.

(De UITGEVERS zullen zich volgaarne met de ontvangst der giften belasten.)

*** Het KERKBESTUUR der **Nederl. Israel. Kerk** te ***Stadskanaal***, als daartoe behoorlijk gemagtigd, is van voornemen, om, te beginnen op den **28sten Maart** aanstaande, eene **KOLLEKTE** te houden, ten behoeve van den **opbouw** eener **nieuwe Synagoge** albier, in de Gemeenten ***SLOCHTEREN c. a., TERMUNTEN c. a., ZUIDBROEK*** en ***NIEUWOLDA.*** Onze verwachting, Achte Ingezetenen dier Gemeenten! is van U, dit betuigen wij groot en wij twijfelen niet, of daaraan zal ruimschoots voldaan worden, vooral wanneer gij beseft, tot welke hooge bestemming UEd. liefdegaven zullen dienen, ter eere namelijk van God en verheerlijking zijns naams! Geeft dus blijmoedig en rijkelijk in die bewustheid, en onze wensch is, dat Gods zegen UEd. daarvoor achtervolge!

STADSKANAAL, 19 Maart 1853.

Het Kerkbestuur voornoemd:
PH. A. VAN DER ZIJL.
L. A. TOF.
J. K. L. DE JONGE.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER S. M. DE WAAL, geliefde Echtgenoot van

Mr. R. A. EEKHOUT.

BATAVIA, 31 December 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER RENSKE VAN DER LAAN, geliefde Echtgenoot van

J. MÖSSINGER,
Chir. Instrumentenmaker.

GRONINGEN, 22 Maart 1853.

*** Mijne geliefde Vrouw G. MULDER beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER.

Bij GRONINGEN, 24 Maart 1853.

H. VAN BRUGGEN.

*** Op den 15den Maart 1853 overleed de Weledele Zeer Gel. Heer H. W. G. BELLAARD, in leven *Med. Dr.* en *Vroedmeester* te *Veenhuizen*, in den ouderdom van 46 jaren en 5 maanden.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, SOPHIÄ BAKKER, over wier voorspoedige bevalling wij ons den 14den dezer mogten verheugen, bezweek heden avond aan de gevolgen eener hevige ziekte, tot diepe smart van mij, onze wederzijdsche Ouders en verdere Betrekkingen.

Zij overleed in den bloeijenden leeftijd van 26 jaren en 5 maanden, en laat mij, uit een' bijna vijfjarigen, hoogstgelukkigen echt, drie Kinderen na.

GRONINGEN, 17 Maart 1853.

D. J. HAMMING.

*** Heden morgen omstreeks elf uur ontsliep, na een langdurig lijden, tot innige droefheid van mij en hare hooggeachte Ouders, zeer zacht en kalm, mijne teêr geliefde Echtgenoot GEESIEN VAN STREUN, in den nog jeugdigen ouderdom van zesendertig jaren en twee maanden, waarvan ik twaalf jaren met haar de genoegens des huwelijks mogt smaken, mij nalatende één Zoontje, te jong om dit verlies te kunnen beseffen.

Vrienden en Bekenden gelieven deze *algemeene* tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

HAREN, 19 Maart 1853.

A. S. GROENHOFF.

*** Heden overleed ons jongste KIND.

D. H. ANDREAE.
P. H. ANDREAE, ESKES.

ZUIDWOLDE, 19 Maart 1853.

Familie en Betrekkingen gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden morgen overleed, na eene ziekte van weinige dagen, mijn eenige Zoon JAN, ruim negen jaren oud.

WESTERNIELAND, 20 Maart 1853.

B. KOK.

Eenige kennisgeving.

*** Op den 20sten Maart is te *Middelstum* overleden SOPHIA, jongste Kind van

H. FOLMER en
SOPHIA REINDERS.

*** Heden overleed de Heer LAMBERTUS WESTERHOF, in den ouderdom van 80 jaren.

GRONINGEN, 22 Maart 1853.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 18 weken, ons geliefd jongste Zoontje, OCKO JOHAN GOLDSCHMID.

GRONINGEN, 22 Maart 1853.

Dr. JOH. GOLDSCHMID NANNINGA.
S. M. J. NANNINGA—MULLER.

*** Heden morgen ontsliep, na eene voorspoedige bevalling op den 18den dezer, in den ouderdom van ruim dertig jaren, mijne geliefde Echtgenoot AATJE BOS, met welke ik nog geen jaar in eenen gelukkigen echt verbonden was. Diep bedroefd staar ik op haar stoffelijk overschot, en op het pand der liefde, dat nog maar weinige dagen telt, en in de brave Overledene zulk een groot verlies heeft geleden.

HAREN, 22 Maart 1853.

F. TER BORGH.

*** GRONINGEN, 23 Maart 1853. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 83 jaren, Mejufvrouw AALTJE JANS, laatst Weduwe wijlen den Scheepskapitein GERRIT LIPPES DOORNBOS.

Mr. J. L. TRIP,
Executeur-Testamentair.

*** **F. FOLKERS**, te *Groningen*, heeft heden de volgende Werken uitgegeven van

W. C. VAN DER ZWAAG,

Predikant te Dronrijp:

HANDBOEK voor **BIJBELSCHE EN KERKELIJKE GESCHIEDENIS**, à *f* 1,50. *In blaauw Eng. linnen met vergulde stempels* à *f* 2,25.

HANDBOEK voor **EVANGELISCH ONDERWIJS**, à *f* 1,50. *In blaauw Eng. linnen met vergulde stempels* à *f* 2,25. (De uitgaven in Linnen zijn zeer geschikt tot Cadeaux bij Aanneming of Bevestiging.)

SCHETS der **KERKELIJKE GESCHIEDENIS**, à 60 Ct. Bij getallen, ter verspreiding, tot lager prijs.

*** Ter **DRUKKERIJ** van de ***Provinciale Drentsche en Asser Courant***, te *Assen*, is van de pers gekomen en bij alle soliede Boekhandelaren in het Rijk te verkrijgen:

DRENTHINA,

Drentsche Volksalmanak voor 1853,

waarmede tevens een **REGERINGSALMANAK** der ***Provincie Drenthe*** verbonden is. Dezelve bevat, behalve INLEIDING en KALENDER, VIII en 100 bladen zeer compressen druk. Prijs ingenaaid *f* 1,10 en ingebonden in linnen band met stempels *f* 1,60.

*** Door **G. B. VAN GOOR**, te *Gouda*, is alom verzonden:

KRAMERS' WOORDENTOLK

VERKORT, 5de DRUK.

Prijs f 0,90, en *in Linnen, met vergulden rugtitel f* 1,10.

Deze **VIJFDE** druk, door den Schrijver zelf met zorg nagezien en aanzienlijk vermeerderd, onderscheidt zich van de vorigen door eene fraaije en duidelijke, geheel nieuwe letter en keurige uitvoering, in weerwil waarvan de zoo geringe prijs onveranderd bleef; waardoor het thans nog meer dan vroeger een beknopt, duidelijk en onmisbaar *vade-mecum* is voor den **Ambtenaar, Koopman, Fabrikant, Kunstenaar, Dagbladlezer enz.**

FRIESCHE

GESCHIEDENIS EN LITERATUUR.

E. IPPIUS FOCKENS, te *Franeker*, geeft heden uit en heeft bij vele Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld:

NIEUWE FRIESCHE VOLKS ALMANAK 1853, 1ste Jaargang, bij Int. .... *f* 0,90.
buiten Int. .... *f* 1,00.

Deze Almanak bevat bijdragen van de Heeren Mr. A. TELTING, Jhr. Mr. DE HAAN HETTEMA, Jhr. Mr. H. BAERDT VAN SMINIA, WALING DIJKSTRA, S. L. BRUG, H. G. V. D. VEEN, Ds. A. WASSENBERGH, (wijlen) Mr. A. VAN HALMAEL, JR., Ds. AR. DE JONG, Dr. J. H. HALBERTSMA, (wijlen) W. DE JONG, JACOBSZOON, en anderen. Twee keurige Steendrukplaatjes in kleuren, voorstellende *Friesche Kleederdragt* van 1550 tot 1570, versieren desen Almanak.

DE FRYSCE HUSFRJEUN 1851 en 1852, in Carton .... *f* 3,60.
—————— 1853 1e jefte *f* 0,25.

DE BYE-KOER. Frysk jierboekje 1853.... *f* 0,30.

WALING DIJKSTRA, WINTERJOUNEN bij GEALEBOER.......... *f* 0,40.

——————, BLOMMEKRANSKE FOR DA FRYSCE BERN.......... *f* 0,20.

KRELIS RECHTUUT ZYN RAIS NA LJUWT, DOE ZYN MEJESTEIT KEUNING WULLEM DE DARDE DER WOER.......... *f* 0,15.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

Prof. B. H. LULOFS,

De Declamatie,

of de KUNST van DECLAMEREN of RECITEREN en van de MONDELIJKE VOORDRAGT of UITERLIJKE WELSPREKENDHEID in het algemeen.

Prijs *f* 3,90.

Al degenen, welke iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHUILDIGD zijn aan nu wijlen den Heer **G. T. TIESSEN**, in leven Logementhouder alhier, worden verzocht, daarvan **binnen acht dagen na heden**, Opgave te doen ten KANTORE van

Mr. J. W. QUINTUS,
Notaris, in de Heerestraat te *Groningen.*

GRONINGEN, 22 Maart 1853.

Opening der Stoomvaart

TUSSCHEN

Amsterdam en de Lemmer,

vice versa.

Op **MAANDAG den 4den April** zal de VAART met de **gerenomeerde STOOMBOOT *Friso*,** tusschen ***AMSTERDAM*** en de ***LEMMER***, in **correspondentie** met de **BINNENSTOOMBOOT *Tjerk Hiddes*** en de **BARGE** naar ***GRONINGEN***, zoo mede met de **DILIGENCEDIENST** op ***HEERENVEEN***, [illegible] worden [illegible]:

van *Amsterdam*: MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, des voormiddags te 11 uur.

van *de Lemmer*: DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 's middags te 12 uur.

Vertrek der Barge:

van *Groningen* naar *Stroobos*: MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 's avonds te 10½ uur.

van *Stroobos* naar *Groningen*: Dadelijk na aankomst der BINNENBOOT.

Vertrek der Binnenboot:

van *Stroobos*: Op vermelde dagen na aankomst der BARGE.

van *de Lemmer*: MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, dadelijk na aankomst der ZEEBOOT.

De Diligence vertrekt:

van *de Lemmer* over *Joure* naar *Heerenveen*: Dadelijk na aankomst der ZEEBOOT.

van *Heerenveen* over *Joure* naar *Lemmer*: DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 's morgens te 8 uur.

Vrachten van *Amsterdam* naar *de Lemmer v. v.*:
Groote Kajuit *f* **4,50**,
Voorkajuit... - **2,50**,

" van *Amsterdam* naar *Groningen v. v.*:
Met doorloopende Kaartjes Groote Kajuit *f* **8,10**,
Voorkajuit... - **5,30.**

Gewone Bagage tot 12½ Ned. ℔, vrij van Vracht en Overschepen.

Doorloopende Plaatsbiljetten worden afgegeven te *Groningen* bij den Heer J. VAN ELMPT, buiten de Apoort; te *Amsterdam* aan het KANTOOR, op de IJbrug.

Stoomboot *Flevo.*

DIENST TUSSCHEN

Amsterdam, Enkhuizen en Harlingen, v. v.

Vertrek van *Amsterdam:* DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 's morgens te 7 uur.

Vertrek van *Harlingen:* WOENSDAG, VRIJDAG en ZONDAG, 's morgens te 8 uur.

ONDERLINGE

BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** der **ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ**, opgerigt door de Assurantie-Compagnie voor Zeeschaden te ***Sappemeer***, brengt ter kennis van de DEELHEBBERS in voorschreven MAATSCHAPPIJ, dat de **REKENING** en **VERANTWOORDING** over **1852**, ingevolge art. 22 van het Reglement, aan COMMISSARISSEN en GECOMMITTEERDE LEDEN afgelegd, gedurende *eene maand* na heden, in het GEMEENTEHUIS albier ter inzage van de belanghebbenden zal liggen; zijnde uit gemelde Rekening gebleken, dat de verwaarborgde som wederom aanmerkelijk is toegenomen, en worden diegenen verwittigd, welke in deze MAATSCHAPPIJ verkiezen *deel te nemen* (uitgezonderd voor geene Molens, Branderijen en Objecten die aan buitengewoon gevaar van Brand onderhevig zijn), dat zij zich deswege kunnen vervoegen bij den DIRECTEUR te *Sappemeer*, of bij een' der navolgende Correspondenten, als

den Heer S. MEIHUIZEN, te *Groningen*,
" " H. DE HAAN, te *Hellum*,
" " S. REINDERS, te *Noordbroek*,
" " I. K. DE WEERD, te *N. Pekela*,
" " K. VENEMA, te *Veendam*,
" " E. J. GROEN, te *Weiwerd.*

SAPPEMEER, 22 Maart 1853.

R. MEIHUIZEN,
Directeur.

GENEESKUNDIG WEDUWFONDS.

De LEDEN van het ***GENEESKUNDIG WEDUWFONDS***, die als zoodanig bij den ondergeteekende zijn ingeschreven, worden beleefdelijk herinnerd aan de betaling van de door hen verschuldigde **CONTRIBUTIËN.** De Heeren M. en D. W. kunnen eerst nadere kennisgeving afwachten.

Die nog tot het Fonds wenschen toe te treden, worden vriendelijk verzocht, de daartoe strekkende opgaven ten spoedigste te willen inzenden. Inlichtingen kan men op *franko* aanvrage steeds bekomen.

ZUIDBROEK, 23 Maart 1853.

Dr. J. M. BUSCH ADRIANI,
Correspondent.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 26sten Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. BRUINS, buiten de Apoort, te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 22 Bunders **LAND**, gelegen aan den *Horenschendijk* onder *Groningen*, toebehoorende aan J. NAUTA; in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, te zamen en ieder afzonderlijk, als om te Bouwen.

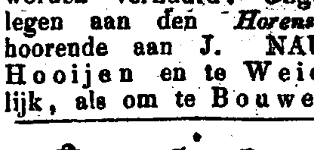

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op **DINGSDAG den 29sten Maart 1853**, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein F. G. MEINEMA, aan den Straatweg, onder *Dorkwert*, voor *één Saizoen*, publiek worden verhuurd: Ongeveer 10 Bunders best **GROENLAND**, gelegen bijlangs den Straatweg, onder *Dorkwert*, toebehoorende aan P. MEIJWES, in perceelen, om te Hooijen en te Weiden.

*** Na bekomen Regterlijke autorisatie, zullen, in de maand APRIL aanstaande, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime, voor korte jaren geheel nieuws en fraai vertimmerde **BEHUIZING** met grooten TUIN er achter en extra groote STALLING ter zijde, get. N no. 54, zijnde een florisant ***LOGEMENT***, staande en gelegen westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat, nabij de poort, te *Groningen.*

II. De VASTE en IN ALLE LINI N VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 5 Bunders best *Groenland*, gelegen aan den Korreweg te *Groningen*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 150—00; beide perceelen toebehoorende aan de Erven van wijlen G. T. TIESSEN.

Om te aanvaarden perceel I den 12den Mei 1853 en perceel II dadelijk na den Toeslag. — De betaling van den Koopprijs zal plaats hebben op den 1sten Nov. 1853 en den 1sten Mei 1854.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Boeldagen.

Op ZATURDAG den 26sten Maart e.k., bij FRANS BEEKMAN, Landbouwer te *Niekerk*, van **LEVENDE HAVE.**

Op DINGSDAG den 29sten Maart e.k. bij JAKOB HEERDT, te *Leek*, van eene groote kwantiteit **MANUFAKTUREN.**

Op DONDERDAG den 7den April e.k., te *Tolbert*, bij de Erven J. H. VERMEULEN, van **LEVENDE HAVE, HUISMEUBELEN** en **VERHURING** van **LANDERIJEN.**

Op ZATURDAG den 16den April, bij P. BOUDEWIJN, te *Marum*, van **LEVENDE HAVE, BOERENGEREEDSCHAPPEN, ENZ.**

Mr. H. P. WICHERS, *Notaris.*

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zal, op DINGSDAG den 5den April 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. N. DE MULDER, worden verkocht:

Eene nieuw betimmerde BEHUIZING, T 92, in de Gelkingestraat, met afzonderlijke BOVENWONING en WOONKELDER, vrij eigen grond. Te bezien den dag bevorens en den dag van Verkoop, des namiddags van 2 — 5 uur. Te aanvaarden den 1sten Mei 1853.

Mr. J. J. CREMERS.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA, C.z.,** Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 5den April 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene nette HEEREN BEHUIZING, get. U no. 22, met fraaijen TUIN daarachter, staande en gelegen op vrij eigen grond, Zuidzijde aan het Hoendiep, buiten de Apoort te *Groningen*, door wijlen den WelEd. Geb. Heer G. J. CORBELIJN in eigendom bewoond geweest.

II. Eene ruime BEHUIZING, met OPEN PLAATS en BLEEKVELD er achter, get. R 507, staande en gelegen Oostzijde in de Heerestraat, tusschen de Poort en den Boog, te *Groningen*, door den Slager GROEN in huur bewoond.

III. Eene ruime BEHUIZING met PAKHUIS daarachter, staande Zuidzijde in de Steentilstraat te *Groningen*, geteekend R no. 59, door den Heer J. TER VEER bewoond.

IV. Eene BEHUIZING met PAKHUIS daarachter, staande Noordzijde in de Steentilstraat te *Groningen*, geteekend R no. 30, door Mejufvrouw LAM in huur bewoond, met de daarbij behoorende en afzonderlijk verhuurd wordende WOONKAMER, uitkomende in den Korvenmakersgang, get. R no. 30*b*.

V. Eene WONING met OPEN PLAATS daarachter, get. P no. 393, staande ten Oosten in het Snorrigje, aan het Damsterdiep te *Groningen*, op vrij eigen grond, door de Wed. WILTJES in huur bewoond.

Alles te aanvaarden op den 1sten Mei 1853, en te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, perceelen 1, 2, 3 en 5 des namiddags van 2 — 6 uur en perceel 4 des voormiddags van 10 — 12 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris verkrijgbaar.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

Woensdag den 13den April

1853, des namiddags te 2 uur, zullen, voor en in de Behuizing van den Boekverkooper J. J. DOESBURG, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, publiek worden verkocht: eenige **fraaije MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN**, KOPER, TIN, BEDDEGOED, en hetgeen meer ten voorschijn zal worden gebragt. Te bezien op Dingsdag bevorens van 2 — 5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Nots.*

Woensdag den 20sten April

1853, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens, zullen, vóór en in de Behuizing van den Heer VAN LITH DE JEUDE en Mevrouw, in de Oude Boteringestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: Onderscheidene **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: MAH. CHIFFONIÈRE, COMMODE, TRUMEAUX, 2 SECRETAIRES, EIKENH. KABINET, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, best BEDDEGOED, KAGCHELS, PORSELEIN, waaronder **2 prachtige JAPANSCHE VISCHSCHOTELS, 6 DITO SCHOTELS** en **6 DITO BORDEN**; voorts KOPER-, TIN-, BLIK-, GLAS- en AARDEWERK, eene **beste KAPCHAIS** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd. Te bezien daags bevorens van 10—4 uur.

Mr. J. J. DE SITTER, *Notaris.*

ZEEUWSCH IJPEN HOUT.

Op ZATURDAG den 26sten Maart 1853, des voormiddags precies te elf uur, Verkooping van eene groote partij puik mooije **ZEEUWSCHE IJPEN STAMMEN**, in onderscheidene dikten, liggende aan den Molen te *Ooster Hoogebrug* bij *Groningen.*

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer J. BUIRING, op ZATURDAG den 26sten Maart 1853, des namiddags te 3 uur, in het KLAPHUIS te *Garmerwolde*, voor één jaar, publiek, bij perceelen, te verhuren:

De **groote BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met ruim 51 Bunders **LAND**, om te Bouwen, Hooijen en Weiden, gelegen te *Garmerwolde* en onder *de Harkstede.* Inmiddels alsnog in zijn **geheel** te Huur.

*** Op ZATURDAG den 26sten Maart 1853, des voormiddags te tien uur, zullen, op de Scheepstimmerwerf van JAN GEERTS BOS, te *Obergum*, ten overstaan van Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, publiek worden verkocht:

I. Een nieuw **TJALKSCHIP**, lang 61, wijd 13 en hol 5 voet.

II. Een bevaren **TJALKSCHIP**, lang 58, wijd 12½ en hol 5 voet; gevoerd geweest door ROELF BONNINGA.

III. Een **DITO**, lang 60, wijd 12½, hol 4½ voet, gevoerd geweest door JAN S. SCHURING.

IV. Een half afgewerkt **TJAKSCHIP**, staande in de Schuur, lang 48, wijd 11½ en hol 4½ voet; en

V. Eene partij **KROMHOUT, EIKEN POSTEN**, van diverse dikte en lengte, **GREENEN BALKEN, MASTEN, BRANDHOUT, enz., enz.**

De vier eerste perceelen inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP.***

De SCHEPEN zullen worden verkocht *om kontant geld*, doch het LOSSE HOUT *op drie maanden krediet.*

H. VAN BOLHUIS.

BOELDAG.

Op DINGSDAG den 29sten Maart 1853 en volgende dagen, telkens des middags te één uur, aan de Boerenplaats van de Erven SIMEN JANS GROENVELD, in het *Reideland*, onder *Bedum*, van: 42 stuks HOORNVEE, 8 PAARDEN, 40 SCHAPEN, VARKENS, KAPWAGEN, CHAIS, BOERENWAGENS, PLOEGEN, EIDEN, 2 KARNS, kompleet BOEREN- en MELKENKAMERSBESLAG, HUISMOBILIA, BEDDEGOED, HOOI en STROO, ENZ., ENZ.

Den eersten dag de Levende Have. — **Koekhakken en Dobbelspel** zal **GEWEERD** worden.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

BOELDAG.

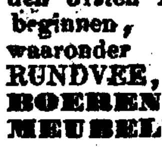
Ten overstaan van den Deurwaarder **J. HOMAN**, gedenken K. G. BRAKER en Vrouw, aan hunne Behuizing te *Hoogemeeden*, op DONDERDAG den 31sten Maart 1853, des middags te 12 uur precies te beginnen, publiek te laten verkoopen: 8 PAARDEN, waaronder een **tweejarige HENGST**, 27 stuks RUNDVEE, **25 SCHAPEN**, HOOI en STROO, de **BOERENGEREEDSCHAPPEN EN HUISMEUBELEN.**

*** Mr. **M. DE MEINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, op WOENSDAG en DONDERDAG den 30sten en 31sten Maart 1853, telkens des namiddags te een uur, aan de Boerenplaats van wijlen den Heer K. K. DE WAARD, in leven Lid der Gedep. Staten van de Provincie *Groningen*, en Landbouwer op *de Waarden*, publiek, op gewone Conditiën, te verkoopen:

Een best en volledig **BOERENBESLAG**, LEVENDE HAVE, BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HOOI en STROO, alsmede eenen netten en aanzienlijken INBOEDEL.

De VERKOOP der **GOEDEREN**, geborgen uit het op het Eiland *Rottummeroog* gestrande **KOFSCHIP *CATHARINA***, bestaande in WOLLEN en KATOENEN MANUFAKTUREN, TWIST en BOOMWOL, zoomede van het **WRAK** en de geborgen **TUIGAADJE**, zal alsnu, na bekomen autorisatie, *bepaaldelijk* plaats hebben

op **Donderdag** den **31 Maart** 1853.

De geborgene ANKERKETTINGEN werden **NIET** verkocht.

De verkoop zal plaats hebben in het GEMEENTEHUIS, te ***Warffum***, des voormiddags te 10 uur.

Mr. **R. BRONGERS**, Notaris te *Winsum*, gedenkt, ten verzoeke van zijn' PRINCIPAAL, publiek te koop te presenteren: Eene nieuw vertimmerde **HEEREN BEHUIZING**, geteekend no. 80, waarin diverse BEHANGENE KAMERS, KEUKEN, PUT en REGENBAK, met verdere GERIJFELIJKHEDEN, benevens eenen TUIN, zijnde VRIJ EIGEN GROND; ook zeer geschikt tot het uitoefenen van een of ander **Affaire**; staande en gelegen op het aangenaamste van het Dorp *Winsum*.

Deze Verkoop zal plaats hebben op DONDERDAG den 7den April 1853, des avonds te zes uur, in het GEMEENTEHUIS te *Winsum*.

Mr. R. BRONGERS, *Notaris.*

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR:

Eene sedert korte jaren nieuws vertimmerde **BEHUIZING**, voorzien van onderscheidene VERTREKKEN en groote ZAAL, met groote **TUINEN**, waarin vele fijne VRUCHTBOOMEN en HEESTERS, aangenaam gelegen buiten de Heerepoort, bij *Groningen*, zeer geschikt voor ***ZOMER-*** en ***WINTERVERBLIJF, SOCIETEIT*** of ***KOFFIJHUIS***, thans bewoond door den Societeithouder C. BROUWER. Nadere informatie bij

F. F. PFEIFFER, te *Groningen.*

Door toeval tegen den 1sten Mei aanstaande

TE HUUR:

Eene **BEHUIZING**, Zuidzijde in de Poelestraat, thans bewoond door G. S. HEMMES, waarin sedert onheugelijke jaren eene ***STOELMAKERIJ*** en ***BIEZENHANDEL*** met het beste gevolg is uitgeoefend. Te bevragen bij den Eigenaar

G. v. B. LIEFTINCK.

BIJ TOEVAL EEN HUIS TE HUUR,

tegen den 1sten Mei, in de Oude Ebbingestraat, thans bewoond door R. HARTMAN. Te bevragen bij J. J. SMIT, in het Peper Gasthuis.

R. HARTMAN,

in de Oude Ebbingestraat, berigt bij deze, dat door **Kwitering** zijner **Affaire**, alle **WINKELGOEDEREN**, waaronder fraaije CARTONNAGES en SPEELGOEDEREN, zoomede twee **TOONBANKEN, WINKELKASTEN, WINKELLAMPEN, ENZ., tot zeer lage prijzen** finaal worden **UITVERKOCHT.**

HOEDENMAGAZIJN.

De ondergeteekende heeft de eer zijne Begunstigers te berigten, dat hij uit de **voornaamste Fabrijken** heeft ontvangen: **Alle soorten** van supra fijne CASTOOR en FRANSCHE ZIJDEN **HOEDEN**, alsmede fijne VILTEN en ZIJDEN **PREDIKANTS** en **GEKLEURDE HEEREN-** en **KINDERHOEDEN.** Rekommandeert zich ten vriendelijkste.

I. A. WREESMAN,
tusschen de 2 Markten, in *de Klo*

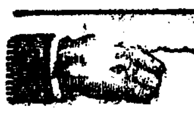
De ondergeteekende geeft door dez aan zijne geëerde Begunstiger kennis, dat zijne **CICHORE** per 100 N. **ƒ 1 Gl.** is **opgezet.**

GRONINGEN, 21 Maart 1853.

H. KEIZER,
Boterdiep.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij alhier is gearrivee met zijn **GEWOON ASSORTIMENT**; blijft **vier dagen** en gelogeerd bij den Heer BULSING,

J. C. G. ROOS.

Leest Hier!

Bij den Vleeschhouwer **I. S. VAN RIJN**, in de Folkingestraat, zijn van heden den 25sten Maart te bezien: de buitengewoon **vette** en **zware KOEIJEN**; de eene is de **vaalbonte**, geweid bij den Heer **J. BRUINS**, te *Groningen*, gemest bij den Heer **M. AALFS**, te *Bedum*, gro **5 voeten** en lang **9 voeten**, wegende minste **2200 oude ponden** levende op schaal, en **zwarte witkop**, gemest bij den Heer **B. PESTMAN**, te *Bolklap*, wegende pl. m. **1800 oude ponden** levende; blijvende dit uitnemend Vee tot nade annonce, behalve des Zaturdags, voor **25 c. de persoon** ter BEZIGTIGING.

220ste STAATSLOTERIJ.

Aan het Kantoor van S. J. OPPENHEIM zijn voor b vengenoemde LOTERIJ (waarvan de Collecte den 29st dezer geopend is), **LOTEN** volgens Prijs-Courant te komen, als: **doorgefourneerde** à *ƒ* 69, **koop p klasse** à *ƒ* 14 en **huur** à *ƒ* 4. De trekking der 1 Klasse is den 25sten April e.k.

NB. Bestellingen van Loten alsmede de inzending der Gelden *franko.*

UIT DE HAND TE KOOP

een fraai en best loopend **BILJART** m twee **STEL BALLEN** en verdere **TOEBEHOOREN.** Adres bij G. H. v DIJKUM, Sint-Jansboog alhier.

Studenten Schermschoo

Mars.

Er wordt gevraagd: een **MEESTER** bedreven in den ***WAPENHANDE*** Hierop reflecterenden gelieven zich franko Brieven, vóór den 5den April, adresseren bij den ondergeteekende.

P. HECKER,
Secretaris.

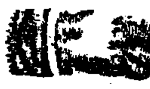
Een **BOEKBINDERSGEZ** zijn werk **goed verstaande** en **goede getuigschriften** voorzi wordt tegen Mei e.k. gevraagd bij J. VAN HOUTEN, te *Assen.* *Brieven franko.*

*** **G. B. VAN GOOR**, te *Gouda*, heeft verzonden: de **25ste en 26ste Aflevering** van den

PRACHTBIJBEL,

OPGEHELDERD DOOR GELIJKLUIDENDE PLAATSEN EN AANTEEKENINGEN VAN EENIGE

VADERLANDSCHE GODGELEERDEN.

MET 70 KEURIG BEWERKTE STAALPLATEN.

De Uitgever wil met deze onderneming aan de Heilige Schriften, die in innerlijke waarde alles te boven gaan den schoonst mogelijken uitwendigen vorm geven; hij wil pogen het Juweel op de sierlijkste wijze te *zetten.* Do formaat en papier, door typographische uitvoering, door de edelste producten der gewijde graveerstift, door oph deringen en verklaringen van geschiedkundigen, oudheidkundigen en uitlegkundigen aard, is deze **Prachtbijbe** bestemd om het beste en schoonste sieraad van elke huiskamer uit te maken, en hij durft zich vleijen, dat godsdienstzin der Nederlanders zich hier niet zal verloochenen, maar haren bijval door algemeene deelneming doen blijken. Hij erkent dan ook gaarne, dat hij zich aanvankelijk niet ziet te leur gesteld. **H. M. de Koningin** nam de opdragt van dezen **PRACHTBIJBEL** welwillend aan, en behalve haar doorluchtige naam prijken ook die van den **Koning**, van **Prins Frederik**, van **Prinses Marianne** aan 't hoofd ee aanzienlijke rij van Inteekenaren. De betrekkelijk geringe prijs, voor welken iedere Aflevering bij inteekening verkrijgbaar gesteld, geholpen door de zeer regelmatige wijs, waarop de Afleveringen successivelijk het licht zie maakt, dat ook de minder gegoede hoogschatter van het Bijbelboek, door slechts een **dertigtal Centen el week** af te zonderen, weldra in 't bezit van dit zoo sierlijk en prachtig gezet Juweel kan geraken, terwijl latere inteekenaars niet verpligt zijn, het reeds verschenen gedeelte in eens te nemen, maar met twee aflev. p maand. kunnen volstaan. De Naamlijst der Inteekenaren alsmede het Familie-Register, dat uit twee keurige Sta gravures zal bestaan, worden alsnog gratis geleverd.

*** De Boekhandelaar **H. FRIJLINK**, te *Amsterdam*, verzond heden aan de Inteekenaren:

DE 18DE OF LAATSTE AFLEVERING VAN

Dr. J. HENLE'S ALGEMEENE ONTLEEDKUND

in onze taal overgebragt, onder medewerking van den Schrijver omgewerkt en met aanteekeningen voorzien doo Dr. ***C. E. HEYNSIUS*** en Dr. ***J. ZEEMAN.***

Van dit Werk zijn nog eenige Exemplaren, *in 3 Deelen compleet*, à *ƒ* 14,80 alom te bekomen.

Bij gemelden Uitgever ziet mede het licht:

H. SLUYTERS, TIJDREKENKUNDIG SCHOOLBOE

Practische Opgaven, ingevolge de Theorie van des Schrijvers **Handboek der Tijdrekenkunde**, die den Auteur, om den weetlust der Leerlingen op te wekken, aan geschiedkundige feiten verbonden zijn. *Prijs 30 C*

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetensch*

MAART 1853.

DAGEN	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
13	760,81	759,32	757,98	-0,5	5,8	2,0	0,97	0,83	0,93	O.t.Z.	O.t.Z.	O.t.Z.	weinig bewolkt	weinig bewolkt	held
14	755,98	754,81	755,33	0,9	3,8	1,7	0,93	0,91	max.	O.t.N.	O.	»	bewolkt	betrokken	betrok
15	755,39	754,49	755,15	0,2	4,6	-0,5	0,96	0,91	0,98	Z.O.t.Z.	»	»	helder	»	»
16	755,22	755,21	756,67	-4,2	-2,8	-4,2	0,78	0,78	0,88	O.N.O.	O.N.O.	O.N.O.	betrokken	»	bewo
17	758,23	758,86	759,79	-4,0	-2,6	-4,5	0,75	0,72	0,86	N.O.t.O.	O.	O.	bewolkt	bewolkt	betrok
18	762,04	762,86	764,11	-4,8	-2,7	-5,5	0,86	0,70	0,89	Z.O.	N.	N.N.O.	betrokken	betrokken	weinig
19	765,32	764,26	764,77	-6,6	-1,5	-4,4	0,87	0,78	0,94	N.N.O.	O.t.Z.	O.	helder	helder	held

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 25sten Maart
1853, *no.* 24.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

LONDEN, 21 Maart.

Met den 30sten April 1854 treedt het privilegie, dat het parlement voor twintig jaren aan de Oostindische compagnie verleend heeft, buiten werking. De wetgevers van Engeland zullen dus binnen kort moeten beslissen, of men aan de compagnie hare bevoegdheden, die zij tot hiertoe gehad heeft, laten zal dan onttrekken. De zaak is netelig, en men kan niet ontkennen, dat de Regering met eene huivering aan de regeling der Oostindische betrekkingen denkt. Ook de vorige Engelsche ministers hebben, zooveel zij konden, er zich aan gewaagd. De maatregel, die, ten gevolge van de expiratie van den termijn, nu zal moeten genomen worden, is reeds ter spraak gekomen en het ministerie heeft den 11den l.l. de verwachting te kennen gegeven, dat in den loop dezer zitting eene Oostindische bill zal kunnen ingebragt worden; over haren inhoud kon het voor het oogenblik niet meer zeggen, dan dat de ervaringen van zeventig jaren niet voorbijgezien waren. Kwam de bill voor het Huis, dan zou het aan de oppositie vrijstaan, hare eigene voorslagen tegenover die der Regering te plaatsen en het Parlement zou dan tusschenbeiden kunnen kiezen; maar ontijdige mededeelingen zouden slechts schade doen en misschien de rust van Indië in gevaar brengen. De leden der oppositie hebben het betreurd, dat men de voordragt niet tijdig mededeelde, dewijl men dan aan het einde der sessie over eenen zoo gewigtigen maatregel, als de regering van 150 millioenen menschen was, in haast zoude moeten besluiten. — Men vermoedt, dat de voordragt zich bepalen zal, de tegenwoordige organisatie van bestuur, op eenige kleine veranderingen na, nog voor tien jaren te verlengen. Het is voor de ministers eene hagchelijke onderneming, eene doortastende hervorming in te voeren en zij durven het niet wagen, het heerschende stelsel overhoop te werpen. Aan een anderen kant vestigt zich meer en meer de overtuiging bij het volk, dat Indië zeer slecht geregeerd wordt en dat een ander stelsel van bestuur dringend wordt vereischt. Men ziet dus belangrijke debatten te gemoet.

— Onder de belangrijkste beeldhouwerswerken, die thans vervaardigd worden, telt men het kolossaal werk van den Engelschen beeldhouwer *Gibson*, voorstellende Koningin *Victoria*, op de troon gezeten, met het beeld der geregtigheid aan de eene en dat ter goedertierenheid aan de andere zijde. Het standbeeld van *Robert Peel*, dat in de Westminsterabdij te Londen zal geplaatst worden, is in de werkplaats van denzelfden beeldhouwer te Rome te zien. — De Amerikaansche beeldhouwer *Crawford* heeft er een nationaal monument onder banden, 'twelk te Washington zal geplaatst worden. Het zal het kolossaalste gedenkstuk van den nieuweren tijd zijn, dat ergens ter wereld bestaat. De basis is een volkomen cirkel, waarop een voetstuk rust in de gedaante van eene zeshoekige ster, welke het ruiterstandbeeld van *Washington* zal dragen. Zes adelaars zijn geplaatst op de trappen, die naar den cirkel leiden, terwijl zes kolossale beelden van beroemde Amerikanen (*Henry*, *Lee*, *Mason*, *Harshall*, *Allen* en *Jefferson*), het voetstuk zullen omringen. Die van *Jefferson* en *Henry* zijn gereed, en naar de gieterij van *Müller*, te Munchen, gezonden om in brons gegoten te worden. Thans is de kunstenaar bezig met het boetseren van *Washingtons* paard. Het geheele monument zal 60 of 70 voeten hoog zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Maart.

De heer *Visconti*, architekt, heeft in last, de noodige toebereidselen te maken tot de inwijding van het graf van Keizer *Napoleon I*, welke plegtigheid op den 5den Mei is bepaald.

— Men zegt, dat de Keizer uit zijne eigene fondsen aan mlle *Rachel* een jaargeld van 20,000 fr. en aan hare zuster mlle *Sarah* een van 6000 fr. verleent.

— Prins *Karel Bonaparte*, een der eerste zoölogisten van Europa, heeft zijn prachtig en kostbaar kabinet van natuurlijke historie aan de stad Ajaccio afgestaan, met vrijlating aan het museum van natuurlijke historie te Parijs, de 100 exemplaren te kiezen, die aan dit museum ontbreken.

— De gravin *van Montijo*, hertogin van Penaranda, moeder der Keizerin, heeft gisteren Parijs verlaten, na in den namiddag van hare dochter te hebben afscheid genomen. Volgens geruchten zou de gravin een tweede huwelijk aangaan met den prins *van Hessen*, thans te Parijs, en men wil dat de reis der gravin naar Madrid ten doel heeft, de toestemming tot haar huwelijk van koningin *Isabella* te vragen.

— De vroeger zooveel gerucht gemaakt hebbende zaak der helsche machine te Marseille is uitgeloopen op eene in vrijheid stelling der van schuld verdachte personen.

— Wederom zijn verscheidene burgerlijke ambtenaren en leden van algemeene en gemeenteraden van hunne betrekkingen vervallen verklaard, omdat zij weigerden den eed af te leggen.

Van den 21sten. De Paus zal naar Frankrijk komen om den Keizer te kroonen; alle twijfel deswege heeft thans opgehouden.

Van den 22sten. De *Moniteur* verbreekt heden eindelijk het stilzwijgen, met betrekking tot de Oostersche aangelegenheden. Het blad verklaart bijzondere berigten uit Konstantinopel ontvangen te hebben, die de hoop geven, dat de geschillen tusschen Rusland en Turkije geschikt zullen worden, zonder dat daardoor de goede verstandhouding tusschen de Europesche mogendheden zal zijn verbroken.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 Maart.

De Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft in hare zitting van l.l. Vrijdag met 56 tegen 16 stemmen het wets-ontwerp aangenomen, waarbij concessie voor het aanleggen van eenen spoorweg in Kempenland, van Lier over Herenthals naar Turnhout, wordt verleend, en aan deze onderneming van staatswege eene zuivere opbrengst wordt gewaarborgd van minstens 4 pCt.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Het wetsontwerp tot wijziging van Hoofdstuk VI der staatsbegrooting voor 1852 (kindergelden, enz.), strekt om den post van *Kinder-, School- en Akademiegelden bij de Hervormden, enz.*, te vermeerderen met *f* 6100 en den post *Pensioenen* van datzelfde hoofdstuk te verminderen met gelijke som, zoodat het eindcijfer hetzelfde blijft. Uit de memorie van toelichting blijkt, dat de voor kindergelden, enz., uitgetrokken som van *f* 177,566.37, vooral door de toenemende behoefte voor theologische akademiegelden, ontoereikend is geweest; dat de voor onvoorziene uitgaven bestede som van *f* 3500 daartoe bereids geheel is aangewend, en dat tot dekking van het te kort nog noodig is eene som van *f* 6100, welke geheel zal kunnen worden gevonden uit den post *Pensioenen*, die een vermoedelijk overschot van omstreeks *f* 8000 zal opleveren.

'sGRAVENHAGE, 22 Maart.

Bij Koninklijk besluit van den 26sten Febr. j.l. zijn eenige regelen vastgesteld, welke tot leiddraad zullen verstrekken voor de beoordeeling der aanspraken van ambtenaren bij de administratie der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, op bevordering en tevens voor nieuwe benoemingen bij voorschreven administratie.

Daarbij wordt de rangregeling dier ambtenaren vastgesteld als volgt: eerste rang, de inspecteur-generaal; tweede, de hoofd-inspecteur voor de algemeene dienst; derde, directeurs en verificateurs der comptabiliteit; vierde, entreposeurs bij de entrepôts der 1ste klasse; vijfde, linie-inspecteur en inspecteur van de ambulante recherche te water; zesde, hoofd-controleur en controleurs der 1ste, 2de en 3de klasse, mitsgaders de controleurs van de directe belastingen en het kadaster, en de controleur-commandeur van de ambulante recherche te water; zevende, ontvangers en commiezen ter directie; achtste, boekhouders, klerken, magazijnmeesters en adjunct-magazijnmeesters bij de entrepôts, de visiteurs, hoofd-commiezen, afzonderlijke roeijers der dranken, meters en taxateurs van den turf, mitsgaders de commiezen der 1ste en 2de klasse, en negende, de commiezen der 3de en 4de klasse, en de schippers en kwartiermeesters en verdere rijks beambten bij de dienst te water.

De kantoren der ontvangers worden verdeeld in negen klassen, gegrond op de belooning, welke het kantoor afwerpt, na aftrek der kosten van beheer. Ten aanzien der bevordering van ambtenaren, komen in dat besluit onderscheidene bepalingen voor. Voortaan zal niemand tot eenige betrekking bij de administratie der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen kunnen worden benoemd, die niet den vollen ouderdom van 28 jaren zal hebben bereikt. Voor de betrekking van surnumerair kunnen alleen in aanmerking komen personen, die den ouderdom van 18 jaren bereikt hebben, mits zij bewijzen, behalve in de moedertaal, ten minste nog in eene andere taal en genoegzaam in het lezen, schrijven en rekenen ervaren te zijn.

— Z. M. heeft aan den heer *W. Minderhout*, te Middelburg, een octrooi voor den tijd van vijf jaren verleend op de uitvinding van aëlopodische wagentjes, die, met handen en voeten, in voor- en achterwaartsche beweging kunnen worden gebragt.

— Naar men verneemt, heeft het H. M. de Koningin van Engeland behaagd, octrooi te verleenen aan onzen stadgenoot, den heer *A. A. Meysenheym Knipschaar*, een gunstig bekend liefhebber en beoefenaar der physica, voor eene door hem uitgevonden en vervaardigde lichtgevende nachtklok, welk instrument, zoo als men verzekert, uitmunt zoowel door zijne eenvoudige als doelmatige constructie.

— De uitwisseling der wederzijdsche acten van bekrachtiging der additionele overeenkomst van handel en scheepvaart tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, welke den 26sten Augustus 1852 is geteekend, heeft den 25sten Februarij j.l. te Washington plaats gehad.

— Heden avond is in 78jarigen ouderdom, in de nabijheid dezer residentie overleden de heer *J. A. Ossewaarde*, raad-adviseur bij het ministerie van financiën, ridder der orde van den Nederl. Leeuw. Hij heeft eene langdurige administratieve loopbaan gehad en gedurende een aantal jaren de betrekking van secretaris-generaal bij het departement van financiën vervuld. Hij onderscheidde zich door uitgebreide kennis en door grooten ijver. Meermalen werd hem de betrekking van minister van financiën aangeboden, doch zonder dat hij die aannam. In 1848 echter, heeft hij zich vóór de optreding van den tegenwoordigen minister, tijdelijk, ten behoeve van de loopende dienst met het beheer van het departement belast.

— Den 16den dezer arriveerde te Vlissingen Zr. Ms. schoener *Atalante*, om tijdmeters over te brengen, die door gemelden bodem uit Londen waren medegebragt; zij was tevens beladen met het anker en den ketting, die Zr. Ms. fregat *Prins Frederik der Nederlanden*, op de terugreis van Zuid-Amerika, in het laatste najaar op de Engelsche kust had moeten laten schieten.

AMSTERDAM, 22 Maart.

Door de Nederlandsche Handelmaatschappij zijn bevracht 25 schepen, als: voor Amsterdam 12, voor Rotterdam 11, voor Middelburg 1 en voor Schiedam 1.

— Sedert het in werking treden der verordening, houdende voorschriften ter voorkoming der gevaren van hondsdolheid, dd. 11den Maart j.l., zijn, ter voldoening aan art. 4, reeds onderscheidene losloopende honden, die niet gemuilband waren, opgevangen, en, dewijl zij niet binnen drie dagen waren teruggevraagd, gedood.

— Heden is in de nabijheid van Voorschoten aan de locomotief *de Snelheid* een as gebroken, waardoor de tweede trein van Rotterdam te 3 uur 15 minuten is aangekomen; ongelukken hebben niet plaats gehad.

— Volgens partikuliere Oostindische berigten van *de Indiër*, is de uitzending van den heer mr. *A. Prins*, als gouvernements-commissaris naar de Wester-afdeeling van Borneo, het gevolg van ontrustende tijdingen, die van dit gedeelte van Borneo zijn ontvangen, nopens de verhouding der Chinezen te Montrado, enz. tegenover de Europeanen. — Men weet, dat de berigten omtrent de oproerige gezindheid der Chinezen aldaar reeds sedert lang reden tot bezorgdheid gaven.

ROTTERDAM, 18 Maart.

Heden tegen middernacht werd te Middelharnis, bij den rijksontvanger, een stoute inbraak gepleegd. De daders, twee in getal, kwamen door het venster in het kantoor en beproefden eene geldkist open te breken. Hun schandelijk voornemen was bij de politie te Rotterdam bekend en deze had twee agenten derwaarts gezonden, om aan het gemeentebestuur hiervan kennis te geven en de agenten alhier de behulpzame hand te bieden. De gewapende magt viel, met den zoon des ontvangers, vereenigd op de beide booswichten aan. De tegenstand was geducht, en dewijl door de worsteling de deur telkens werd toegeduwd, duurde zij meest in donker voort. De dieven werden eindelijk overmand en aldaar onder den toren in verzekerde bewaring genomen, van waar zij den volgenden dag met eene schuit van Middelharnis naar Brielle zijn getransporteerd. De eene is herbergier te Rotterdam, *T.* geheeten, en de andere, *v. d. P.*, was vroeger een inwoner van Middelharnis.

— Aan een' brief uit Pella, staat Iowa (Noord-Amerika) ontleenen wij het volgende:

„Men houdt zich hier bezig met de oprigting van eene „vereeniging tot overbrenging van verarmden uit Nederland. „Men kan dit als een gevolg beschouwen van den bloei, „waarin de kolonie zich bevindt." (*N. R. Ct.*)

'sHERTOGENBOSCH, 19 Maart.

De zoon van *Neuendorff de Bourbon*, zich genoemd hebbende dauphin van Frankrijk en pretendent op des Konings troon, onder den naam van *Lodewijk XVII*, is in de verleden week alhier als soldaat in dienst getreden bij het 4de regement infanterie; hij werd uit Breda hier gebragt door den graaf *Gruan de la Barre*.

UTRECHT, 22 Maart.

Gisteren was onze palm-paardenmarkt zeer druk en werd begunstigd door het schoonste weder. Er waren 1157 paarden aangegeven. De handel was levendig, en goede paarden geldig. Vele paarden zijn door Fransche en Belgische kooplieden voor goede prijzen gekocht en uitgevoerd.

LEEUWARDEN, 23 Maart.

Wijl er zich in naburige gemeenten gevallen van hondsdolheid hebben geopenbaard of daarvan verdacht zijn, zijn ook de bewoners dezer stad gelast, om *zes* weken hunne honden vast te leggen of ze op straat, aan „metalen ketenen" vast te houden. De eigenaar van een losloopende hond zal eene boete van *f* 1.00 tot *f* 3.00 verbeuren, en verpligt zijn dadelijk den hond vast te leggen. Honden die losloopende worden bevonden, zullen, ingeval de eigenaar of bezitter zich niet opdoet, worden gedood, gelijk mede alle honden, hetzij losloopende of niet, die aan dolheid lijden of daarvan worden verdacht.

HARLINGEN, 19 Maart.

De stoomboot *Harlingen*, heden morgen van hier vertrokken, heeft wegens het ijs deszelfs reis naar Amsterdam niet kunnen voortzetten. Met vele moeite is het echter den kapitein mogen gelukken, om de passagiers te Medemblik aan den wal te brengen en dezen avond weder alhier terug te komen. Bij deze gelegenheid heeft de stoomboot *Harlingen* krachtige bewijzen van deugdzaamheid gegeven, als hebbende na eene hevige worsteling door het ijs geene de minste schade aan hare machinerie en raderen bekomen.

ASSEN, 23 Maart.

Naar men zegt, heeft Z. M. de Koning het voornemen, dezen zomer de provincie Drenthe met een bezoek te vereeren.

— Men verneemt, dat Z. M. de Koning, ingevolge het aan H.D. gedaan verzoek, het beschermheerschap over het genootschap ter bevordering van den landbouw in de provincie Drenthe heeft aangenomen.

— Op den 15den Maart l.l. is te Dordrecht opgerigt, ten overstaan van [illegible] *Huibert Schuijten* en getuigen, *de Drentsche* [illegible]*-Kanaalmaatschappij*, waartoe vroeger conc[illegible] verleend en waarvan in eene vroegere vergadering de statuten waren gearresteerd en het bestuur benoemd, gelijk men weet bestaande uit 580 aandeelen, ieder a *f* 1000.

Onder de deelgenooten in deze provincie komen voor: de heer *J. Klijn*, te Assen, voor 25 aandeelen; de heer *R. R. Giesen*, te Assen, voor een aandeel; mej. *C. A. Gasinjet*, te Assen, voor twee aandeelen; de heeren mr. *J. T. Homan* en *G. R. W. Kijmmell*, te Assen; *J. S. Mensingh*, te Odoorn; *N. L. Ovink*, te Loon; mr. *J. Oosting*, *P. J. de Quartel*, *G. P. Servatius* en mr. *H. H. A. Sluis*, te Assen, ieder voor een aandeel; *A. Timmer*, te Westerbork, voor twee aandeelen; mr. *H. Vos*, voor een en mr. *A. Vos*, te Assen, voor twee aandeelen; terwijl in de provincie Groningen een aandeel is genomen door mejufvrouw *C. Sperwer*.

In eene, den volgenden dag, mede te Dordrecht gehoudene vergadering van directeuren en commissarissen, waar, met uitzondering van den heer mr. *J. Oosting*, alle leden tegenwoordig waren, is besloten het werk te doen uitvoeren door de heeren ontwerpers de heeren *J. Klijn*, te Assen; gebroeders *Goedhoop*, te Amsterdam; *A. Visser Az.*, te Sli[illegible] en *P. Langeveld*, te Hardinxveld, die zulks hebb[illegible] men en met welke is gecontracteerd om het k[illegible] binn[illegible] vier jaren te brengen in de Noord- en Zuidbarge[illegible] dan het voornemen hebben met den meesten [illegible] vang te maken en wel op de Smilde, zoodat b[illegible] ten tijd de provincie zich mag verheugen in ee[illegible] waterweg, die in hooge mate hare welvaart en vooruitgang [illegible] ren. Eere dus toegebragt aan de ontwerpers en h[illegible] pogingen wel hebben willen ondersteunen.

De maatschappij is reeds in het bezit van al den voor het kanaal benoodigden grond, behalve in de markte van [illegible] men; de marktgenooten vragen *f* 200 per bunder heideveld.

— Bij besluit van den 21sten dezer, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de bij besluit van den 10den Februarij j.l. gedane benoeming van *F. Bakker* tot 2den luitenant bij de rustende schutterij in de provincie Drenthe, uit hoofde van verandering van woonplaats in te trekken.

— Jongstl. Zaturdag hoorde men in de kazerne alhier een schot vallen; men snelde toe, en bevond, dat de soldaat *Steijlaars*, die, wegens zijn' overgang van de Roomsche tot de Hervormde kerk, zoo veel van zich heeft doen spreken, eene poging had aangewend, om zich van het leven te berooven of wel om zich te verminken; hij had het geweer naast zich staan met den kolf op den grond en de tromp bij zijn gelaat; hij had den trekker met den voet afgestooten; de kogel is door twee zolders en het dak gegaan. *Steijlaars* verzekert, dat het zijn voornemen niet geweest is, om zich het leven te benemen, maar om zich door de hand te schieten, ten einde zich verder voor de dienst ongeschikt te maken. In den laatsten tijd heeft hij pogingen aangewend, om uit de dienst te worden ontslagen, welke echter met geenen gunstigen uitslag zijn bekroond. Hij schijnt hierover een' bijzonderen spijt te hebben gevoeld, en nu op eene andere wijze te hebben willen bewerken, dat hij uit de dienst werd ontslagen.

— De schoenmaker *B.*, die onlangs wegens het te Zwolle aangeplakte moordberigt voor het hof van Drenthe teregt gestaan heeft en toen is vrijgesproken, omdat men oordeelde, dat hij 't feit in een' staat van krankzinnigheid gepleegd had, heeft zich dezer dagen bij een breedvoerig adres tot den minister van justitie gewend en verzocht, dat deze hem de eene of andere gewigtige betrekking, b. v. commissaris van politie in eene der groote steden van 't rijk (voor welken post hij eene bijzondere voorliefde gevoelde), mogt opdragen.

Zij, die den man voor gek verklaard hebben, zullen hierin zeker een nieuw bewijs zien van de waarheid hunner meening, doch daar staat tegenover, dat *B.* niet de eerste, noch de eenige is onder 'tgetal zijner confraters, die de les: „schoenmaker hou u bij uw' leest," uit het oog verloren heeft en zich tot iets hooger in staat rekent, dan het maken van schoenen of laarzen!

MEPPEL, 21 Maart.

Aangaande het Amsterdamsche beurtschip, kapt. *A. Wildeboer*, berigt men, dat het door loodsen behouden te Kampen is binnengebragt. Het Meppeler beurtschip, kapt. *J. van Urk*, dat Woensdag van hier met een 70tal passagiers naar Amsterdam is afgevaren, is tot Donderdag namiddag, van wege de ondiepte des waters, voor Kraggenburg blijven liggen en bevindt zich nu een paar uren van het Kampereiland in het ijs bezet. Een dertigtal personen heeft gisteren morgen te 6 uur het schip verlaten, welke behouden over het ijs op genoemd eiland zijn aangekomen. Een aantal schepen zijn almede tusschen Schokland en Vollenhoven door het ijs ingesloten, terwijl het Steenwijker veerschip reeds de fok en een zwaard moet verloren hebben.

Nog zijn onderscheidene beurt- en andere schepen op de Zuiderzee tusschen Schokland en den vasten wal ingevroren. Zondag moeten door behulp van de Kamperboot eenige dier vaartuigen behouden te Kampen zijn gebragt; op eenige er van waren nagenoeg geene levensbehoeften meer aanwezig.

Een berigt uit Genemuiden, van den 21sten Maart, meldt dienaangaande: Alle mogelijke moeite is er dezerzijds aangewend, om de schepen die in het ijs in de Zuiderzee vastzitten te hulp te komen, doch het was alles te vergeefs, de schepen zitten zoo ver van Kraggenburg af, dat ze met den kijker niet zijn te onderscheiden. Men ziet slechts vlag bij vlag ophijschen, waaronder eene zwarte (deze laatste waarschijnlijk van het vaartuig, waarop het lijk van den uit 's Hage herwaarts overgebragten baron *Sloet tot Old-Ruitenborch*.)

Der ijverige stoomboot-maatschappij is het gelukt met eene sleepboot 5 schepen voor Kampens wal te brengen. De andere schepen kon zij niet nabij komen. Kampens schipperij heeft reeds uitmuntende diensten bewezen.

— Als een voorbeeld van buitengewone groote vischvangst deelen wij mede, dat dezer dagen door eenige visschers in het zoogenaamde Beulbakewijde, in de nabijheid van het ambt Vollenhove, in één' trek met eene zegen is gevangen het verbazende gewigt van omstreeks 20,000 [?] oude ponden visch. Daar deze zwaarte nu belette het net aan land of in het schip te halen, zoo zijn deze gelukkige visschers twee nachten en een' dag druk bezig geweest met het uitscheppen en overbrengen dezer overgroote massa visch.

GRONINGEN, 24 Maart.

Uit de lijst van kiezers in deze gemeente Groningen, die thans ten gemeentehuize alhier voor een ieder ter lezing ligt, blijkt, dat voor de benoeming van leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal en der Prov. Staten, zich alhier 1096 kiezers bevinden, en voor die van leden van den gemeenteraad 1720.

— Men verneemt met genoegen, dat het Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning behaagd heeft, eene som ter beschikking te stellen van de Commissie van Landbouw in dit gewest, ten einde daaruit landbouwwerktuigen aan te koopen, om als prijzen te dienen bij de door genoemde Commissie in *Mei* alhier te houden tentoonstelling van vee. — Ook van andere zijden is medewerking ontvangen, zoodat het zich laat aanzien, dat deze tentoonstelling inderdaad goed zal kunnen worden.

— Den 21sten dezer werd alhier voortgezet de in de vorige maand geadjourneerde vergadering van werkbazen en fabrikanten, ten doel hebbende het werkloon op een' anderen dag dan Zaturdag uit te betalen. De vergadering werd thans geopend met eene uitnemende toespraak van den heer ds. M. A. Amshoff. In de inleiding zeide spreker o. a., dat men deze eeuw wel eens spottenderwijze, eene eeuw van vergaderingen heeft genoemd. Hij toonde aan, dat deze vergaderingen hare goede zijde hebben en veel nut kunnen stichten, en dit werkelijk doen, indien zij zóó zijn ingerigt, dat ieder lid zijne belangen mag en kan openleggen. Hierna gaat spreker over tot zijn eigenlijk onderwerp: *de afschaffing van den sterken drank.* Hij zegt een woord van *dank*, een woord van *zorg* en een woord van *hoop*. *Dank* brengt hij toe aan allen, die, ofschoon geene leden van het afschaffingsgenootschap, de pogingen van het bestuur wel willen begunstigen. Vervolgens gaat de spreker over tot het woord van *zorg*. Dit heldert hij door eene geschiedenis op en doet er in uitkomen, dat menschen, die slechts door *woorden* het goede willen, daardoor vaak het kwade bevorderen. Ten slotte voegt hij er nog een woord van *hoop* bij. Daartoe vindt hij aanleiding in de geschiedenis van de afschaffing van den sterken drank, die hij in korte trekken nagaat.

Deze rede werd met groote belangstelling aangehoord en na 't uitspreken daarvan, plaatsten eenige personen, die nog geene leden van de afschaffingsvereeniging waren, hunne namen op de lijst der leden.

Hierna vatte de heer mr. W. de Sitter het woord op. Vermits de tijd evenwel reeds te ver verstreken was om in vele bijzonderheden te treden, ging hij in algemeene trekken de vreeselijke gevolgen na, die het misbruik van sterken drank na zich sleept, en kwam tot het besluit, dat het een eerste pligt van de werkbazen en fabrikanten is, toe te zien, dat hunne onderhoorigen zich niet in den drank te buiten gaan en hun zoo veel mogelijk de gelegenheid daartoe te benemen, als een eerste stap, waartoe men het uitbetalen van het werkloon op een' anderen dag dan Zaturdag mag rekenen.

Hierop werd het een en ander door de aanwezigen nader besproken en door eenigen hunner onder anderen een krachtig middel aangegeven, waardoor de welvaart onder de inlandsche arbeiders aanmerkelijk zou toenemen, n.l. dat de ingezetenen, die 's zomers wenschen te timmeren enz., in den herfst daarvan bestelling deden. Veel zoude dan met minder daghuur in den winter kunnen worden gereed gemaakt en zoo doende zouden de werkzaamheden 's winters *meer* en 's zomers *minder* zijn, en de hulp van vreemde arbeiders zoude dan grootendeels kunnen worden gemist.

Het aantal *werkbazen en fabrikanten* alhier, die zich verbonden hebben om het werkloon op een' anderen dag dan Zaturdag uit te betalen, is thans reeds tot 91 geklommen.

— Maandag avond, den 21sten dezer, te 9 uur, en misschien reeds vroeger, vertoonde zich op een' afstand van nagenoeg 26 graden een fraaije lichtkring om de maan, die van binnen scherp begrensd was en aan de buitenzijde allengs verflaauwde. De breedte bedroeg omstreeks een paar graden. Toen hij zich op 't helderste vertoonde, prijkte hij met prismatieke kleuren, die bij het allengs verflaauwen in een grijsachtig wit overgingen. Te gelijk vertoonde er zich een tweede, grooter lichtkring, die eene middellijn had van nagenoeg 72, welks middelpunt in het toppunt was en welks omtrek verlengd zijnde door de maan ging. Het gedeelte echter, dat binnen den eersten kring lag, die de maan tot middelpunt had, was onzigtbaar. Deze lichtkring was merkelijk flaauwer en verdween ook spoediger, dan de eerste, hoewel het oostelijk gedeelte van den tweeden kring ook nog omstreeks 10 uur duidelijk kon gezien worden.

Te Odoorn is dit natuurverschijnsel eveneens waargenomen en schrijft men ons van daar:

„Heden avond, tusschen acht en negen uur werd alhier een zeer prachtige dubbele maankring waargenomen. Rondom de maan had zich n.l. een luistervolle, sterk gekleurde cirkel gevormd, die N.N.O. door eenen veel grooteren doch minder sterk gekleurden cirkel werd doorsneden, en die door de maan scheen te loopen. Wel zijn hier dikwijls maankringen gezien, doch nimmer in dien vorm en luister."

Uit *Beerta*, van den 23sten Maart, berigt men ons dienaangaande:

„In den avond van Maandag l.l. tegen negen uur, zag men hier een buitengewoon natuurverschijnsel; om de maan n.l. bevond zich een groote kring, die van buiten cirkelrond was, maar binnen aan de zuid- en noordzijde was hij breeder dan naar het oosten en westen, zoodat hij een ovaal rond vormde, terwijl aan de oost- en westzijde zich eenige kleuren van een' regenboog vertoonden; verder zag men aan de noordwestzijde van de maan een tweeden kring, die even duidelijk was, van wit licht en een derde gedeelte ongeveer grooter dan de eerste; deze liep juist met den eenen rand door de maan, terwijl hij dus naar de n.w.zijde door den eersten kring liep. Het was eene onbewolkte hoewel min of meer benevelde lucht."

— Heden morgen is door de arrondissements-regtbank vonnis gewezen tegen den vleeschhouwer J., hier ter stede woonachtig, tegen wien op den 20sten Febr. l.l. proces-verbaal was opgemaakt, omdat hij het vleesch van een' door hem te Helpman geslagten stier bij het binnenkomen der poort op veel te gering gewigt had aangegeven. Hij is te dier zake veroordeeld tot eene boete van *f* 25, of, bij wanbetaling, tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 7 dagen, met verbeurdverklaring tevens van het aangehouden vleesch.

— Door een' onzer correspondenten was ons berigt, en door ons medegedeeld in de courant van den 16den Nov. l.l., dat alhier van Hoogezand gevankelijk was binnengebragt P. G. Bakker, schippersknecht, beschuldigd van aanranding op den openbaren weg. Eerst thans vernemen wij, dat die persoon, na zijn *alibi* voldoende te hebben bewezen, reeds den 30sten Dec. l.l., als ten onregte beschuldigd, is ontslagen. Wij haasten ons daarom, ons verzuim, door mededeeling van het bovenstaande, te herstellen.

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 34, bevat een besluit van den Commissaris des Konings, d.d. 21sten Maart, nopens de door de gemeentebesturen aan de landmeters te verleenen medewerking, bij de jaarlijksche opmetingen te velde.

— Wij vernemen, dat te *Veendam* op een tweeden stal en wel van den landbouwer Hendrik Kornelis Meurs, de longziekte is uitgebroken. Door den rijks-veearts L. R. van Calcar is het noodige onderzoek in het werk gesteld, en zal er zeer waarschijnlijk tot de afmaking van dien geheelen stal worden overgegaan.

Verder zijn de twee runderen, welke zich nog op den stal van den landbouwer Geert Sikkens, te Veendam, bevonden, afgemaakt, en zijn beide deze koeijen door de longziekte aangetast bevonden. Het hooi en stroo, enz. van dien stal is onteigend.

— Men verneemt met een waar genoegen, dat het H. M. onze geëerbiedigde Koningin behaagd heeft, zich als Beschermvrouw aan het hoofd te stellen van de vrouwencommissie bij de vereeniging tot plaatselijk nut te *Hoogezand* en *Sappemeer*, en aan deze eene aanzienlijke bijdrage, als blijk van hare bijzondere belangstelling, heeft doen geworden.

— Uit *Winschoten* wordt nader berigt, dat de heer R. P. Oosterveld, te Draaijerij, is aangevallen door drie smokkelaars, die in de sneeuw gedoken waren; de aangevallene te paard zittende en gewapend met eenen stok, kostte het weinig moeite er zich door te slaan. Wonden heeft hij niet ontvangen en de zaak is evenmin bij de justitie aangegeven.

— Men berigt ons uit de gemeente *Ulrum*, dat aanstaanden Zaturdag den 26sten dezer 126 personen, waaronder 6 kinderen beneden één jaar oud, uit deze provincie, 2 personen uit Burum in Friesland, en 1 uit Genemuiden in Overijssel, te zamen 129 zielen, naar Rotterdam zullen vertrekken, om van daar op den 4den April met het Noord-Amerikaansche fregatschip *the South Caroline*, gezagvoerder J. Stewart, naar *Nieuw York* over te steken; als uit Ulrum 4, Vierhuizen 12, Zoltkamp 10, Niekerk 9, waaronder een zuigeling, Houwerzijl 13, waaronder een zuigeling, Leens 13, waaronder een zuigeling, Zuurdijk 16, waaronder een zuigeling, Warfhuizen 16, Hoorn 1, Kloosterburen 7, waaronder een zuigeling, Eenrum 2, Westernieland 6, Andel 10, waaronder een zuigeling, Pekela 5, en drie personen buiten deze provincie wonende.

Aanzienlijk is ook het getal landverhuizers dat uit andere provinciën ons vaderland verlaat, inzonderheid uit Friesland en N. Brabant.

— Wij ontvangen het berigt, dat in den laatsten nacht onder *Leegkerk*, bij den arbeider de Boer is gedood een best tweejarig wit schaap, ongeveer ter waarde van 18 gl.; alleen het vel is medegenomen. Het was gemerkt met eene roode streep over de voorschoft en eene dito over het achterste gedeelte van den rug; aan beide ooren waren stukjes afgesneden.

— Het schaap van M. B. Smith, te *Termunterzijl*, waarvan in ons vorig nummer melding werd gemaakt, is Zondag morgen nabij het land, waaruit het was ontvreemd, teruggevonden. De dader schijnt het alzoo niet raadzaam geacht te hebben, het dier te slagten. Bevreesd welligt, de nasporingen der politie niet te zullen ontgaan, heeft men het weder laten loopen.

— In onze Courant van den 22sten dezer werd uit *Ter Apel* berigt, „dat de *Steenweg* aldaar onder water stond." Dit had moeten zijn de *Veenweg*, die voor het gebruik vervangen is door eene in alle jaargetijden te passeren uitmuntende Zandweg.

— Men berigt ons uit *Odoorn* van den 21sten Maart:

„Werden wij, gedurende de jongst verloopene weken, door onzen herder en leeraar ds. J. W. Lieftinck, telkens 's Zondags morgens opzettelijk bij het bitter lijden onzes Heeren bepaald; gisteren morgen hadden wij het genoegen te vernemen, dat ook hier voortaan de Goede Vrijdag op eene meer waardige wijze zoude gevierd worden.

„Nadat het hoofd des burgerlijken bestuurs, op verzoek van den kerkeraad, de gemeente bij publicatie dringend uitnoodigde, om alle beroepsbezigheden op dien dag te staken en zich tempelwaarts te begeven, werden wij daarna door den leeraar hartelijk opgewekt, om ons met hem, op dien merkwaardigen dag, als onder het kruis van Christus te scharen, en als met eigen oogen, den grievenden hoon, de bittere smart en het folterendste lijden van onzen Heiland te aanschouwen.

„Mogt het vieren van den Goeden Vrijdag, als eenen grooten feestdag der Christenen, algemeen navolging vinden."

— Bij *Hamburg* was het ijs in de Elve den 18den dezer nog vermeerderd en had zich, door den noordelijken wind, op een gedeelte van den zuidelijken oever vastgezet. Den volgenden dag was het weder iets sterker; men hoopte echter dat door het afdrijven bij de ebbe de vaart in de nabijheid der stad en van Altona weder vrij zou worden; — de stoombooten gingen echter ongestoord hunnen gang. De thermometer van Reaumur teekende nog 4 graden.

Door de late aankomst op heden van de Hollandsche post, voegen wij de daarmede aangebragte laatste tijdingen hier kortelijk bijeen.

Rome, 12 Maart.

Gelijk gemeld is, heeft de Paus in zijne allocutie, gehouden in het geheime consistorie van den 7den Maart, aangekondigd, dat de Katholijke hierarchie in de Nederlanden zal hersteld worden. In deze allocutie geeft de Paus een overzigt van de lotwisselingen van het gezag der Katholijke kerk in de Nederlanden, sedert de 7de eeuw tot aan den tegenwoordigen tijd, van de pogingen, welke achtervolgens sedert *Gregorius XIII* tot op *Gregorius XVI* en *Pius IX* zijn in het werk gesteld om er de hierarchie te herstellen. De thans aangekondigde inrigting is overeenkomstig de regeling, welke de Paus *Paul IV* in het jaar 1559 gemeend heeft aan de Katholijke kerk in de Nederlanden te moeten geven. Wij ontleenen aan deze allocutie de volgende zinsneden:

„Wij zijn tot de overtuiging gekomen, dat in de Nederlanden de Katholijke leer, Gode zij dank, met den dag wint; dat het reeds zoo aanzienlijke getal Katholijken, die aldaar wonen, steeds toeneemt; dat de doorluchtige Koning met welwillendheid bezield is voor zijne Katholijke onderdanen; dat eindelijk met elken dag de zwarigheden verminderen, welke zich weleer stelden tegen de belangen van onze godsdienst en eindelijk geheel en al zullen verdwijnen; de geest van billijkheid en regtvaardigheid, welke hen, die er de staatszaken besturen en leiden, bezielt, geeft mij het vertrouwen hiertoe.

„Voegen wij hier nog bij, dat niet alleen de apostolische vicarissen, maar ook de geheele geestelijkheid en een groot aantal leeken van alle standen, aan ons herhaaldelijk de bede hebben gerigt om de episcopale hierarchie te herstellen. Gij begrijpt, met hoe groote blijdschap wij sinds langen tijd al onze zorgen hebben besteed, al onze bekommering, ijver en aandacht hebben gewijd, om tot deze gelukkige uitkomst te geraken. Met dit doel hebben wij den raad van onze zeer waardige broeders de kardinalen der H. Roomsche Kerk, van de congregatie der propaganda ingenomen, welke wij belast hebben met het onderzoek van deze gewigtige zaak, daar niets ons aangenamer konde zijn, dan het herstel der episcopale hierarchie in Holland en Brabant. Wij hebben dus in dit koningrijk het geestelijk gezag hersteld in den vorm, welken het bij de overige beschaafde natien had, en waar geene bijzondere reden de buitengewone bemoeijing van apostolische vicarissen vereischt. Er eene geestelijke provincie tot stand brengende, hebben wij besloten, dat er voortaan 5 bisschopp. zetels zullen opgerigt worden, namelijk: te Utrecht, Haarlem, 's Hertogenbosch, Breda en Roermond. Voorts ons een roemvol verleden en de gedenkteekenen van den Utrechtschen zetel herinnerende, dat door onzen voorganger, *Paul IV*, met de eer en de voorregten van een aartsbisdom werd begiftigd, overwegende bovendien het groote nut voor onze zeer heilige godsdienst en de eischen der omstandigheden, hebben wij niet geaarzeld den zetel van Utrecht te herstellen in zijne aloude waardigheid van metropolitaansche kerk, aan dezen de vier overige bisschopszetels als suffraganten toevoegende.

Dit, eerwaarde broeders, hebben wij gemeend u kortelijk te moeten mededeelen aangaande het herstel der episcopale hierarchie in Holland en Brabant, tot groote vreugde van ons gemoed; maar wij hebben last gegeven, dat onze Apostolische breve dienaangaande aan u medegedeeld worden, opdat gij een meer volledig vertrouwen kunt hebben in al wat deze zaak betreft.

Londen, 23 Maart.

De *Times* van dezen morgen verzekert, dat de kolonel *Rose*, Engelsch zaakgelastigde te Konstantinopel, zijne magt is te buiten gegaan, toen hij de Engelsche vloot van Malta naar de Dardanellen riep. Die vloot heeft dan ook geweigerd aan die oproeping te gehoorzamen en heeft verklaard de aankomst van den nieuwen Engelschen gezant te Konstantinopel, lord *Stratford Redcliffe*, te willen afwachten. De Engelsche regering moet het gedrag van den admiraal *Dundas*, die aan het hoofd der Britsche vloot in de Middellandsche zee staat, volkomen hebben goedgekeurd.

— Zaturdag avond is op het kasteel van Windsor, alwaar H. M. op dit oogenblik zich bevindt, brand ontstaan, die dit oude en trotsche gebouw dreigde geheel te zullen vernielen. Aan de snel en ijverig verleende hulp heeft men het te danken, dat alleen verscheidene kamers in den noord-oostelijken hoek van het kasteel, bekend onder den naam van Prins Wallis-toren, zijn verwoest.

Er werden per telegraaf brandspuiten uit Londen ontboden, die dan ook per spoortrein aankwamen en den brand weldra bluschten. H. M. is nagenoeg den geheelen nacht opgebleven en Prins *Albert* was tot het laatst bij den brand tegenwoordig.

Drongelen (N. B.), 21 Maart.

Heden morgen is hier een der honden, die nu bijna drie weken geleden door een dollen' hond gebeten zijn en die men niet afgemaakt maar vastgelegd had, dol geworden, is voorts losgebroken en heeft in de naburige gemeente Eethen eenige personen, die naar het veld gingen, aangevallen; met bouwgereedschappen gewapend zijnde, hebben zij zich zoodanig verdedigd, dat hij afhield en de vlugt nam. Dezen middag is het dier afgemaakt.

Uit verschillende oorden des lands ontvangt men berigten wegens de gunstige uitwerking van de laat ingevallen vorst en sneeuw op de akkers, die sterk door de slakken en nog meer door de muizen geplaagd werden, welk ongedierte nu grootendeels opgeruimd is. Over het algemeen wordt het weder in de jongste weken als zeer gunstig voor de meeste veldgewassen aangemerkt, waarop echter misschien het koolzaad eene uitzondering maakt, dat reeds ver was uitgeloopen en nu de vorst slecht verduren kan.

Naar luid eener mededeeling van Zr. Ms. gezantschap te Konstantinopel, van den 10den Febr. j.l., waren de graanprijzen aldaar dalende. Volgens de jongste tijdingen uit Rumelië en Anatolië, werden de vooruitzigten op eenen buitengewoon goeden oogst algemeen bevestigd. Op vele plaatsen in Rumelië zijn nog aanzienlijke hoeveelheden granen voorhanden, die evenwel eerst tegen het voorjaar naar Konstantinopel kunnen worden gebragt. Ter plaatse zelve kosten de granen slechts ¼ gedeelte van den prijs in deze hoofdstad.

Staat der veldvruchten in België.

Wij ontvangen, sedert eenige dagen, uit verschillende gewesten des lands naauwkeurige inlichtingen over den staat van de veldgewassen. Over het algemeen zijn de berigten gunstig en van eenen aard om de vrees weg te nemen, welke uit de schielijke weêrsveranderingen der laatste helft van Februarij is ontstaan. Met uitzondering van het koolzaad, nopens hetwelk men nog niets zekers kan zeggen, zijn al de herfst-zaaijingen, gelijk tarwe, rogge, haver, klaver, enz. ongehavend gebleven, en beloven zegevierend uit den begonnen strijd te komen. De overvloedige sneeuw heeft magtig tot hun behoud bijgedragen, beschuttende de jonge spruiten tegen de koude en tegen elkander afwisselende vorst en dooi, anders zoo noodlottig voor het plantenrijk. *(Indép. Belge.)*

Dezer dagen heeft de Belgische hoogleeraar *Morren* eene voorlezing gehouden over de aardappelen, welke veldvrucht, zoo hem gebleken is, niet oorspronkelijk afkomstig is uit Mexico, maar uit Peru, en waarvan het bestaan en de bruikbaarheid reeds in 1601 in België moet zijn bekend gemaakt door een in dat jaar te Antwerpen gedrukt boekje, en naar aanleiding van een, drie jaren te voren, aan het destijds zeer bekende geslacht van *Delescluse* toegekomen handschrift. Volgens den hoogleeraar, zijn er van deze veldvrucht 320 onderscheidene soorten bekend en kan de waarde van de opbrengst alleen in België jaarlijks op 70 millioen franken worden geschat. — Zoo hij beweert, zijn, sedert het ontstaan van de aardappelen-ziekte in 1845, daar te lande de zoogenaamde blaauwe aardappelen bijna geheel verdwenen, en heeft men alleen de witte overgehouden; zijn de oorzaken van deze ziekte tot dus verre onbekend, en bestaat er weinig uitzigt, dat zij spoedig zal ophouden. De ziekte zelve beschouwt de hoogleeraar echter eerder als een voordeel voor den landbouw, dan als een nadeel, omdat men, eenmaal in het genot van aardappelen, zich voorstelde geene verbetering meer in dat bedrijf te behoeven, en de toekomst ten allen tijde met gerustheid te kunnen afwachten. Wat het gebruik betreft, heeft hij beweerd, dat de schillen, welke men doorgaans wegwerpt, meer en wel tweemaal zooveel voedende stof opleveren, als het binnenste der vrucht.

In Engeland bedraagt de opbrengst der belasting op de consumptieve middelen 68 pCt. van de geheele opbrengst der belastingen; in ons land is dat bedrag 48 pCt. In ons land is de belasting op de consumptieve middelen viermaal zoo groot, als de belasting op het personeel. — In Engeland zijn vier millioen bewoonde huizen, en slechts 400,000 personen betalen de income-tax, waarvan de aanzienlijkste som wordt opgebragt door de kleine bezitters. — Pruissen telt 3 millioen huisgezinnen; hiervan betaalt slechts de helft de *Classensteuer*, en er zijn niet meer dan 200,000 huisgezinnen, die meer dan 500 thalers inkomen hebben. — Overal schijnt de gegoede klasse rijker dan zij werkelijk is. — De laatste volkstelling in ons land gaf een cijfer van 685,000 hoofden van gezinnen, die allen de consumptieve belasting betalen, hoezeer velen van de personele belasting zijn vrijgesteld. Het getal van hen, die dienstboden houden, is hier te lande 1 op 8; 10,000 gezinnen houden meer dan één dienstbode. In Amsterdam houden van de 50,000 hoofden van gezinnen 4000 één, 1300 twee en 700 meer dan twee dienstboden.

(Ingezonden.)

„Het nemen van maatregelen tegen het ontstaan en de verspreiding van hondsdolheid,"

door Dr. ALI COHEN. (Zie *Gron. Cour.* den 22sten Maart l.l.)

Hulde brengende aan het doel, dat onzen zoo geachten en kundigen stadgenoot, den heer dr. Ali Cohen, de pen in de handen gaf tot het schrijven van een kort artikel over „het nemen van maatregelen enz." in de *Gron. Courant* van Dingsdag l.l., gevoelt zich echter de steller van een vorig artikel, geplaatst in de *Gron.* en *Prov. Gron. Couranten* van den 4den Febr. l.l., hierdoor opgewekt, op ditzelfde onderwerp, ook met slechts een paar regelen (en voor 't laatst), terug te komen.

Teregt merkt de heer Cohen aan, dat reeds het *woord* „hondsdolheid" voldoende is om algemeen schrik en angstige bezorgdheid te verspreiden. Hieruit dan ook als volgt van zelf, dat vaak die angst zich beelden schept, die *in waarheid* niet bestaan. In zulken tijd behoeft een hond, die van zijnen meester is afgedwaald, slechts verwilderd rond te loopen, om de haren van menig aanschouwer te berge te doen rijzen, en wanneer hij eensklaps op 't spoor geraakt, aan 't hollen gaat en *ventre à terre* zijnen afwezigen meester narent, zoo is de zaak beslist, en wordt dra heinde en ver bekend en gedrukt: er is te X. een vreemde dolle hond gezien. En als hij eindelijk, door eene woest tierende menigte met knuppels achtervolgd wordende, en eensklaps in zijnen loop door anderen gestuit, in doodsangst van zich bijt en alzoo andere honden kwetst of menschen, zoo is dit wel het laatste en onfeilbaarste bewijs — als er nog twijfel overbleef — van het aanwezig zijn der vreeselijke hondsdolheid.

Het zij verre van mij, ook maar het geringste te willen afdingen op de helaas te dikwerf voorkomende gevallen, die ons als echt òf door deskundigen worden gestaafd, òf door de rampzalige gevolgen bewezen worden; maar het is tevens zeker, dat er vele voorvallen van hondsdolheid geboekt en nog veel meer verhaald worden, die slechts gevolgen waren van het zoo naar waarheid door den heer Ali Cohen gesprokene, de gevolgen van den angst voor het woord alleen; terwijl omgekeerd deze angst in deszelfs gevolgen, en menig verkeerde maatregel (waaronder vooral het muilbanden, alsook het vastleggen der honden, *langer dan volstrekt noodzakelijk*), de zoo gevreesde ziekte inderdaad bevordert en doet ontstaan.

In mijn vorig stuk dit alles breedvoerig hebbende ontwikkeld (*Gron. Cour.* van den 4den Febr.), voor zoover het een dagbladartikel veroorlooft, had ik niet gedacht hierop te zullen terugkomen, de maatregelen en het tijdstip van derzelver toepassing gerust aan onze stedelijke regering overlatende, in de volle overtuiging, dat zij èn de algemeene veiligheid krachtdadig zou weten te beschermen, èn de regten van bijzondere personen zou weten te handhaven tegen kleingeestigheid, gevoelloosheid, of overdreven vreesachtigheid en angst. *Groningen* mag er zich op beroemen, onder de leden van haar bestuur een' man te tellen, die (ook de heer Ali Cohen zal dit toestemmen) over onderwerpen, als het hier besprokene, over doelmatigheid van maatregelen en tijd van toepassing, beter, dan iemand anders, kan oordeelen, en waar onze veiligheid tegelijk met onze belangen en regten aan zulke handen zijn toevertrouwd, daar is wachten gewin, en het tegendeel slechts geschikt om den algemeenen angst te vergrooten.

Iets over de honden en hunne dolheid.

Bij den eersten opslag zoude men zich verwonderen, wanneer door eene wetgevende magt middelen in het werk worden gesteld, die tot nut, heil of ter voorkoming van ongelukken verstrekken, dat die dan door sommigen worden berispt en daartegen bezwaren worden ingebragt; doch bij nadere overweging zal men ondervinden, dat zulks altijd het lot is geweest van elke wet, dispositie of reglement, hoe goed ook. Men vond altijd tegenstrevers, hetzij uit onkunde of eigenbelang, of soms ook om maar wat te berispen te hebben. Dus geen wonder, dat ook de dispositie van Z. Ex. den min., ter voorkoming van ongelukken door dolle honden, ook bij eenigen klagten deed aanheffen; de een om zijn lief mopje, de ander om wat te klagen te hebben en de derde uit onkunde. Maar gij klagers en berispers! stelt u eens in het geval, dat een uwer dierbaarste betrekkingen door een' dollen hond gebeten was, zoudt gij dan niet het gansche hondengeslacht gaarne voor uwe oogen zien doodslaan, als gij dat lijden aanziet en dat verlies beseft. Gesteld eens, dat er maar één mensch in het jaar zoude gebeten worden, doch dat deze ongelukkige te redden ware, wanneer de eene hond na de andere, uit vrees dat ieder hond het zijn kan die bijten zoude, doodgeslagen werd, dan nog zoude men immers tot dien stap moeten overgaan. En heeft Z. Ex. de min. dan nu al reeds zijn doodvonnis over alle honden uitgesproken? — Verre van dit. — Alleen tegen de losloopende zonder oppassing. — Waarlijk, wij zouden eerder die menschen als dol beschouwen, die zulke voorzorgsmaatregelen willen tegenwerken, dan de honden zelve.

Wij moeten het volkomen beamen, dat, zoo als het tot nu toe is, daar er reeds zoo vele menschen ongelukkig zijn geworden door dolle honden, dát mag en kan de regering niet toelaten. Buitendien, al bestond die ziekte bij de honden ook niet, dan nog is de wensch in genoemde ministeriële dispositie goed en nuttig; hoe menig een heeft zijn *kwaden* hond losloopen, die den voorbijganger dikwijls schrik op het lijf jaagt door uit zijn schuilhoek hem onverwachts aan te vallen; gaat slechs langs de Zuidwending en meer andere streken in onze provincie, een legio van kwade honden blaffen u aan, eenige bijten u soms een stuk uit broek of jas, en gij moogt verheugd zijn, zoo gij ongeschonden er af komt. Klaagt men bij den eigenaar, daar vindt men weinig gehoor.

Hoe menige zwangere vrouw, die den weg passeerde, heeft al niet moeten boeten door de onverwachte aanvallen dier kwade honden. Hoe dikwijls ondervindt men des nachts hunne verschrikkelijke aanvallen; hoe vele schapen worden niet al in het land door honden gebeten of in de sloot gejaagd. Nu vragen wij die klagers en berispers, of dat zoo maar kan of moet blijven? Indien gij eens langs den weg gingt en eenige kwade jongens u achterna zouden schreeuwen en schrik op het lijf jagen, u daarenboven een stuk uit uw jas of broek scheuren, zoudet gij hen niet aanklagen? Zoude de regter niet voor u opkomen en hen straffen. Maar aan de honden wilt gij die vrijheid laten, om deze lieve dieren niet lastig te vallen!

Wij vermeenen dus met regt, dat eene surveillance op alle honden hoog noodzakelijk is; en hoe veel te meer dus op de dolle honden, en deswege de meest mogelijke voorzorgsmaatregelen te nemen, bijzonder wanneer, zoo als thans, deze ziekte zoo dikwijls plaats vindt. Wij van onzen kant danken den minister voor zijne genomene dispositie, en hopen, dat de gemeentebesturen met ernst den wensch van Z. Ex. mogen ten uitvoer brengen.

Nieuwe Pekela, Febr. 1853. v. R.

Kunstnieuws

Naar wij vernemen, hebben de heer Hageman en eenige heeren liefhebbers het voornemen, alhier binnen kort een vokaal en instrumentaal concert te geven *ten voordeele der algemeene armen.* Reeds vroeger waren de muzijkminnaars in de gelegenheid het talentvolle pianospel van den heer Hageman aan te hooren en toe te juichen, en bovendien heeft hij zich op het laatste studenten-concert doen kennen als een keurig violist. En daar er ook onder de heeren liefhebbers, die dit concert door hunne medewerking willen ondersteunen, voorkomen, die zich zeer goed mogen laten hooren, zoo laat het zich aanzien, dat de edelmoedige bedoelingen van de concertgevers ruime medewerking van de zijde van het publiek zullen ondervinden.

Kerknieuws.

Bolsward, 21 Maart. De door den breeden kerkeraad der Herv. gemeente alhier gevraagde dispensatie, om den weleerw. heer *A. van Thorenenbergen* van Polsbroek, als leeraar voor deze gemeente te mogen beroepen, door Z. M. *is van de hand gewezen.*

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van BOLHUIS HOITSEMA.